

Izjava ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 45.—; za to-
smatvo Din 40.— neobvezno.
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/I. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knafovi ul. št. 5/I. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava:
Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 35.
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.
Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842. — Praha číslo 78.180.
Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 6. julija.
Danes so izostale vesti gotovih listov, ki vsak dan na novo napovedujejo, da je sporazum z radičevci »gotov« in da bo »jutri« sestavljena vlada RR. Zlasti zagrebški blokaški časopisje je postalo molčeče, beograjsko »Vreme«, ki je še serviralo čitateljem nove ministrske liste, pa govori o ponovnih težkočah in pripušča celo možnost, da se cela kombinacija ponesreči. V Ljubljani smo sicer nocoj uživali kavarniško senzacijo o demisiji vlade in nekaj neposredno interesiranih gospodov se je jadrno odpejalo v Beograd, toda medtem vlada mirno dela naprej in je danes Narodni skupščini predložila celo vrsto predlogov...

Zabeležiti je treba dve činenici, ki omogočajo nekoliko jasnejšo sodo na potek dosedanjih dogodkov in na razvoj nadaljnjih. Predvsem je postalo znano, da se radičevci dosedaj zmanjtrijo obiti glavni problem celega sporazumevanja. Oni so odbili sodelovanje s samostojnimi demokrati ter je bilo to njihovo stališče sprejeto v protokolu, ni pa bilo sprejeto od delegatov NRS. Ako so radičevci menili, da z odklonitvijo sodelovanja s samostojnimi demokrati praktično dosežejo tudi odklonitev državne politike Narodnega bloka, so se očividno zmotili. Prišli so iz dežja pod kap in bili z drugo formulo postavljeni pred resnico. Potrjuje se, da je Pašić od njih zahteval pismo, od vseh radičevskih poslancev podpisano izjavo, da smatrajo ob svojem vstopu v vlado tako zvano »hrvatsko vprašanje« za likvidirano. Od HSS se torej zahteva povsem jasno besedo. Oni, ki so danes živeli in še živijo od »hrvatskega vprašanja«, ki so še v soboto na proslavi tisočletnice po svojem govorniku harangirali množice za hrvatsko samostojnost, za hrvatski sabor, hrvatsko vlado, posebnega hrvatskega bana ter ponovno proglasili za sovražnike hrvatskega, ki zastopajo državno koncepcijo, naj si s slovesno sami odrežejo vejo, na kateri sedijo ter si izpodrežejo zadnje korenine svoje politične in moralne eksistence. Zahteva g. Pašića je postavila pogajanja na pravo osnovo in na njej se bo preizkusila politična poštenost in lojalnost HSS. Sprejetje te zahteve odpira pa tudi pot k pravemu vprašanju: sodelovanje z Narodnim blokom kot takim.

Nalost so se medtem pokazali povzavi, ki vsebujejo resne dvome o avtoriteti radičevskih delegatov. Na nedeljski seji poslancev HSS in ožjih Radičevih zaupnikov je predvsem prišlo do ostrih nasprotstev med gruno Pavla Radića in hrvatskimi zajedničarji. Mi nikakor nismo prijatelji žalostne hrvatske »gospode«, ki se je tako strahopetno bila vdinjala bivšemu diktatorju hrvatske politike, moramo pa priznati, da njeno sedanje postopanje kaže nekoliko moralnega poguma. Na povsem edinstven način je skušal Pavle Radić dobiti odobritev za dosedanje svoje korake in slepo pooblastilo za nadaljnja pogajanja z radikali. Dal si je izglasovati zaupnico, ne da bi bil svojim tovarišem, ki so končno tudi voditelji hrvatske politike, povedal, o čem se pogaja, kaj je zahteval, na kaj pristal in kakšen je program novega sporazuma. Zajedničarski poslanci so upravičeno protestirali proti temu, da bi smeli dva, trije ljudje vsem ostalim zavezati oči ter jih v najkritičnejši dobi voditi, kamor bi hoteli. Prišlo je do dejanskega razkola. Zajedničarji niso glasovali za zaupnico, pač pa so glasovali radičevski kmečki poslanci. »Glasovali so«, pripovedujejo sedaj zajedničarji, »toda podpisali ne bodo izjave o likvidaciji hrvatskega vprašanja, ki pomenja njih lastno smrtno obsodbo«. Včerajšnji sestanek HSS pomenja bistveno oslabil položaja radičevskih delegatov v Beogradu, on je znamenje, da Pavle Radić danes že ne more govoriti v imenu cele HSS in da morda jutri morda ne bo več predstavljati niti večine svojega kluba. Spodkopana avtoriteta radičevskih delegatov je očividno glavni razlog, da se časopisje, ki je s takim optimizmom presojalo pogajanja, danes tako očividno unika.

Zvečer nam poročajo iz Zagreba, da se je začel prevračati tudi že Stjepan Radić, ki se boji, da se mu ob pogajanjih za vstop v vlado razbije in razleti ono, kar mu je ostalo. Vsekakor so pogajanja stopila v kritično fazo. Jutri se vrši četrti sestanek obojestranskih delegatov in videlo se bo, ali je izhod še mogoč.

Amerika pošlje noto tudi nam
Washington, 6. julija. a. »Associated Press« javlja, da bo ameriška vlada poslala beograjski vladi noto, s katero bo urgirala reditev jugoslovenskih dolgov Ameriki.

Vandervelde se sestane z Briandom
Bruselj, 6. julija. k. Vandervelde bo v sredo odpotoval v Pariz na razgovor z zunanjo ministrom Briandom.

Pogajanja med NRS in HSS v kritični fazi

Radikali zahtevajo od radičevcev podpisano izjavo, da je smatrati hrvatsko vprašanje za likvidirano. — Pesimistične vesti iz Zagreba. — Konferenca ministra Žerjava z min. predsednikom Pašićem.

Beograd, 6. julija. p. Politični položaj je stal danes v znaku stagnacije pogajanj med radičevci in radikali. Ker so bili komunikacije, izdani od formalnih zastopnikov obeh strank pri pogajanjih, zelo nejasni, je zahteval predsednik vlade Pašić, naj se o vseh izjavah, ki jih podajajo delegati, napravijo točni zapisniki, s čimer bi se preprečilo, da bi se izjave kasneje ne oporekale. Dejstvo je, da so delegati v nekaterih vprašanjih istega mišljenja, medtem ko v nekaterih zelo važnih ni došlo do preciznega izjava.

Blokaški tisk in njegovi poborniki so prepričevali, da je sporazum že gotova stvar in da je potreben samo še podpis, ker so vsa načelna vprašanja že rešena. Temu pa ni niti naklonjen. Pogajanja so bila prekinjena radi najvažnejše točke. Radikali so namreč zahtevali, da radičevci podpisajo izjavo, da je s sporazumom med NRS in HSS smatrati takzvo »hrvatsko vprašanje« za likvidirano. Na to radičevski delegati niso mogli pristati, ki se izjavili, da morajo popreje dobiti odobritev vodstva stranke, t. i. Stjepana Radića.

Dogodki, ki so se včeraj odigrali v Zagrebu, so povzročili precej pesimizma. Vidi se, da postaja odpor proti politiki Pavla Radića v samih vrstah HSS vedno ostriši. Avtoriteta delegatov HSS pri pogajanjih je vsekakor zelo spodkopana in nobene garancije ni več, da bi HSS dejansko tudi odobrila, kar bi se dogovorili njeni delegati. Povrh se že ves dan v resnih političnih krogih širilo vesti, da je pri zaupnih razgovorih v Zagrebu med nekaterimi odločilnimi prvaki HSS bilo sklenjeno, da se izjave o likvidaciji hrvatskega vprašanja ne more sprejeti.

Jutri zjutraj se vrne Pavle Radić ter se popoldne vrši ponovni sestanek obojestranskih delegatov. Ta sestanek pričakujejo politični krogi z največjo napetostjo. Vse kaže, da se nahajajo pogajanja v odločilni velekritični fazi.

Davi se je vrnil z Blede minister Žerjav, ki je dopolnil konferenco s Pribičevićem, popoldne pa je imel dolg razgovor s Pašićem. V vodilnih krogih Narodnega bloka se ponovno poudarja enodušnost nazora na politično situacijo.

Stjepan Radić odklanja radikalske pogoje?

Na včerajšnji konferenci s Trumbićem in Pavlom Radićem je Stjepan Radić baje odklonil podpis izjave o likvidaciji hrvatskega vprašanja.

Zagreb, 6. julija. n. Danes ves dan so se vršili poskusi, da se odkriti razkol med radičevci in zajedničarji zaplepi. Popoldne sta se Pavle Radić in dr. Trumbić podala k Stjepanu Radiću, pri katerem sta ostala več ur. Kakor se v zajedničarskih krogih zvečer govori, je bil ta razgovor morda odločilnega pomena za nadaljnjo taktiko HSS. Doktorju Trumbiću je baje uspelo prepričati Stjepana Radića, da je dosedanja popustljivost v pogajanjih z radikali za njega in njegovo stranko pogubna. Poudarjal je, da jo dve tretjini poslancev HSS obsojajo. Nadaljevanje te politike pomeni razkol in borbo z zajedničarji, a pomeni tudi odpad mnogih radičevskih poslancev, ki bodo prej ali slej svoje voditelje desavuirali, ako se ne vršijo poskusi, da se odkriti razkol med radičevci in zajedničarji zaplepi. Popoldne sta se Pavle Radić in dr. Trumbić podala k Stjepanu Radiću, pri katerem sta ostala več ur. Kakor se v zajedničarskih krogih zvečer govori, je bil ta razgovor morda odločilnega pomena za nadaljnjo taktiko HSS. Doktorju Trumbiću je baje uspelo prepričati Stjepana Radića, da je dosedanja popustljivost v pogajanjih z radikali za njega in njegovo stranko pogubna. Poudarjal je, da jo dve tretjini poslancev HSS obsojajo. Nadaljevanje te politike pomeni razkol in borbo z zajedničarji, a pomeni tudi odpad mnogih radičevskih poslancev, ki bodo prej ali slej svoje voditelje desavuirali, ako se ne vršijo poskusi, da se odkriti razkol med radičevci in zajedničarji zaplepi.

Amerika pošlje noto tudi nam
Washington, 6. julija. a. »Associated Press« javlja, da bo ameriška vlada poslala beograjski vladi noto, s katero bo urgirala reditev jugoslovenskih dolgov Ameriki.

Vandervelde se sestane z Briandom
Bruselj, 6. julija. k. Vandervelde bo v sredo odpotoval v Pariz na razgovor z zunanjo ministrom Briandom.

Plenarna seja Narodne skupščine

Vlada je predložila mnoge predloge. — Dvanajstine pred Narodno skupščino.

Beograd, 6. julija. r. Današnja seja Narodne skupščine se je pričela ob pol 11. dop. in so bili poslanci polnoštevilno navzoči. Po izvršenih formalnostih je sporočil predsednik, da se je posl. Manžalija Alanović smrtno ponesrečil. Poslanci so zaklicali pokojnemu: »Slava!« Nato je predsednik sporočil smrt bivšega posl. Bore Popovića, čegar spomin je skupščina istotako počastila s slavo klci.

Min. predsednik je predložil Narodni skupščini listo kandidatov za predsedništvo državnega sveta in za glavno kontrolo. Predlog je odkazan posebnemu odboru. Minister pravde je predložil skupščini zakonski predlog o ureditvi osrednjega zupščinskega urada kraljevine SHS, minister agrarne reforme pa zakonski predlog o fakultativni prodaji onih delov veleposestev, ki so bili dodeljeni agrarnim interesentom na podlagi obstoječih agrarnih predpisov ter zakonski predlog o izpremembah zakona o splošni upravi, ki zopet vzpostavlja ukinitve agrarne direkcije. Finančni minister je predložil v odobritev sklep ministrskega sveta o prelovi izvoza zlata in izdelanih zlatih, platinskih in srebrnih predmetov kakor tudi starinskih predmetov umetniške vrednosti, nadalje sklep ministrskega sveta o zmanjšanju minimalne carinske stopnje posameznih carinskih postavk uvozne tarife ter o ustavitvi plačevanja uvozne carine na gotove predmete, živila in drva.

Posl. Pavle Radić se je odpovedal mandatu v Banjaluci ter si je pridržal mandat za okrožje Šibenik-Zadar.

V razpravi o nujnem predlogu posl. Agatonovića radi pomoči poplavlencem je minister za kmetištvo Krsto Miletč naglašal, da je takoj ukrenil korake, da se nakažejo potrebni krediti za oškodovance. Tozadevni zakonski predlog se že nahaja v finančnem odboru.

Finančni odbor je predložil poročilo o proračunskih dvanajstlinah za mesec avgust-november 1925.

Minister pravde zahteva, naj se izroče sodišču posl. Vasilije Troić, Moskovljevič in Fr. Kremžar. Nato so bile prečitane razne prošnje in pritožbe.

Končno se je prešlo na dnevni red, na obtožbo posl. dr. Polića in tovarišev proti ministru pravde dr. Edu Lukinću. Seja je bila ob 12.45 prekinjena. (Glej poročilo na drugi strani).

Popoldanska seja je bila po sprejetju predloga posl. Pečića po 20 minutah zaključena.

V Maroku napovedujejo nove srdite boje

Pred zaključkom francosko-španskih pogajanj. — Francoski uspeh v Maroku. — Komunisti v Franciji groze s protestno generalno stavko.

Pariz, 6. julija. s. Min. predsednik Painlevé je izjavil nekemu zastopniku »Matina«, da se francosko-španska pogajanja marljivo nadaljujejo. Francija in Španija sta se že v toliko zedinili, da bosta lahko v kratkem izvedli neobhodno potrebne operacije. Po uspehu teh operacij je upati, da se bo dalo z Abd-el Krimom govoriti o miru.

Fez, 6. julija. s. (Havas). Francozi so po ostrem boju odbili močan napad Rifovcev na vse francoske postojanke. Rifovci so pustili številne ujetnike. Zapadno Rifana je skupina Francozov zadelo na sovražne postojanke, razgnala Rifovce ter zaplenila precej orožja in municije. Ta dvojni uspeh je napravil med Franciji zvestimi plemenim izbornim vtis. Radi vpadov Rifovcev so spravili žene in otroke na varno, moško prebivalstvo pa je ostalo v bivališčih.

Pariz 6. julija. s. »Matina« javlja, da so se na komunističnem kongresu v načelu zedinili za eventualno stavko kot protest proti vojni v Maroku in Caillauxjevim finančnim zakonom. Dalje je bilo sklenjeno zahtevati od min. predsednika Painlevéja, naj izda pooblastilo, da se odpošlje parlamentarna preiskovalna komisija v Maroko.

Kompromisi pri tiskovnem zakonu

Beograd, 6. julija. p. Po seji skupščine se je vršila seja zakonodajnega odbora, na kateri se je pričela podrobna razprava o tiskovnem zakonu. Predsednik Ljuba Jovanović je ob tej priliki sporočil, da je prejel od članov podobora in od ministra za izenačenje zakonov izjavo, da bi bilo dobro ako se poskusi doseči sporazum, kako bi se vodila razprava. Zato je predlagal, naj se izvoli odbor, ki bi sklepal o tem. Plenum zakonodajnega odbora je sprejel ta predlog, pa se je določilo, da naj tvorijo ta odbor ministri dr. Srškić, predsednik Ljuba Jovanović, poročevalec odborove večine Velja Popović, poročevalec manjšine dr. Žanić, dr. Polić, dr. Kumanudi in Fr. Smodej. Ta odbor se je sestel takoj k seji, na kateri se je bavil s stilizacijo zakonskih določb, glede katerih je izjavil minister dr. Srškić, da jih je pripravljen izpremeniti. Na ta način se pospeši podrobna debata in da bi se v njej ne razpravljala vprašanja, glede katerih je minister sprejel izpremembe. Nocoj je bilo sprejetih 20 členov tiskovnega zakona. Zatem je predsednik zaključil sejo. Prihodno bo napovedal pismo.

Anglija in Rusija

London, 6. julija. z. »Sunday Times« javlja, da je britanska vlada dobila dokaze o aktivni udeležbi Moskve pri Angležem sovražni propagandi na Kitajskem. Angleška vlada je odločena prekiniti diplomatske zveze s sovjetsko vlado.

London, 6. julija. s. Politični poročevalec »Daily Maila« piše, da je vest o vladnem sklepu, naj bi se poslalo sovjetski vladi protestno noto radi njene propagandističnega delovanja, preuranjena. Med ministri vlada baje v tem vprašanju precejšnje nesporazumljenje. Vsekakor je velik del konservativne stranke na strani onih članov vlade, ki so za prelom diplomatskih odnosov z moskovsko vlado.

Oduševljen sprejem »Jugoslavije« v Beogradu

Beograd, 6. julija. p. Nocoj se je vrnilo v Beograd moštvo »Jugoslavije«, ki si je v Zagrebu priborilo prvenstvo države v nogometu. Kljub slabemu vremenu se je zbralo na kolodvoru mnogoštevilno občinstvo, ki je med sviranjem godbe sprejelo zmagovalce z velikimi ovacijami.

Triumfalen sprejem Amundsena v Oslu

Oslu, 6. julija. z. Amundsen s člani polarne ekspedicije je včeraj ob 13. priplul na aeroplanu 25. v Oslu. Prebivalstvo ga je z navdušenjem pozdravljalo. Nad zalivom so se naprej pojavili ob 12.45 vojni zrakoplovi, ki so nato manevrirali okoli Amundsenovega zrakoplova. V pristanišču je vojno brodovje pozdravilo Amundsena s topovskimi strelji. Ko se je Amundsen nato izkrcal in stopil na suho, ga je v toplih besedah pozdravil predsednik parlamenta. Osobno je Amundsenov pozdravila tudi kraljica. — Amundsenov prihod je bil pravi triumf.

Nove spremembe v italijanski vladi

Rim, 6. julija. a. V političnih krogih se z vso gotovostjo pričakuje, da bo sedanji finančni in zakladni minister De Stefan na prihodnjem ministrskem svetu postal demisijo. Kot njegov naslednik se imenuje dosedanj guverner v Libiji conte Volpi. Obenem se zatrijuje, da bo odstopil tudi minister za narodno gospodarstvo Nava. O njegovem naslednistvu se še nič ne govori. Pričakujejo pa, da bo morda Mussolini sam prevzel ta resort.

Kartel dveh nemških veleindustrij

Essen, 6. julija. k. Radi boljše izrabe energije in prihrankov pri osebah je prišlo med firmama Krupp in Rheinmetall do interesne skupnosti pri izdelovanju lokomotiv in vagonov.

Francozi svetovni prvaki v tenisu

Wimbledon, 6. julija. k. Mednarodni teniški turnir je zaključen. Vseh pet svetovnih prvenstev so si pridobili Francozi.

Lokomotiva povozila avtobus

Rim, 6. julija. k. V bližini kolodvora v Sieni je povozil železniški stroj avtobus in ga vlekci s potniki vred 70 m daleč s seboj. Štiri osebe so bile usmrčene, dve pa težko ranjeni.

Ogromen požar v Ameriki

Newyork, 6. julija. k. Kolumbijski generalni konz l je prejel brzjavko, da je velik požar v Manicases uničil celokupen okraj s trgovinami. Škoda se ceni na 20 milijonov dolarjev.

Razprava o obtožnici proti min. Lukiniću

Pod utisom Lukinićevega obrambnega spisa, ki je pobil vse razloge obtožnice je bila na predlog opozicije razprava odgo-

Beograd, 6. julija. Ko so bile na današnji seji Narodne skupščine opravljene številne formalne, je skupščina prešla na dnevni red: čitanje obtožnice opozicije proti ministru Lukiniću radi ukinjenja sekvestra nad imovino kneza Thurn-Taxisa in odgovor dr. Lukinića na to obtožbo.

Obtožnica proti ministru Lukiniću ima vse znake partizansko-političnega pamfleta. Predvsem se je opazilo, da je niso podpisali niti Ljuba Davidović, niti dr. Korošec, niti dr. Spaho. Nobeden teh treh voditeljev opozicije se ni upal prevzeti moralne osebnosti odgovornosti za ta spis. Pač pa so poleg Pavla Radića, dr. Polića in ostalih radičevcev obtožnico podpisali arnavski poslanec Šerif Bajram, muslimani Huslin Alić, Atif Hadžikadić ter slovenski klerikalci razen dr. Korošca. Obtožnica ne očita ministru Lukiniću nobenega koruptivnega dejanja, kakor so to blokaški in zlasti klerikalni listi dosedaj vedno trdili, temveč celo deloma pripuščajo, da je bil v dobri veri. V nadaljnjih izjavah pa skuša dokazati, da je ipak namenoma kršil svojo uradno dolžnost, ker je dvignil sekvester o imetju kneza Thurn-Taxisa ter skuša dokazati, da to ni smel storiti, ker knez Thurn-Taxis ni bil avstrijski državljani. Radi tega smatra obtožnica, da je naredba ministra Lukinića o desekvestraciji neveljavna, minister pa odgovoren za škodo, ki jo baje vsled tega utrpel država.

Odgovor ministra Lukinića, ki obsega 53 strani, dokumentarno, na podlagi aktov, točko za točko pobija in zavrača trditve obtožnice. Kot značilno poudarja minister Lukinić, da so njegovi obtožitelji v svojem spisu »prezrli« celotno vrsto službenih aktov, ki so jim bili po zakonu vsi na razpolago. Nadalje ugotavlja, da se je postopano radi desekvestracije pričelo in dejansko dovršilo davno prej, predno je on nastopil mesto ministra pravde, in da je on, čim se je uveril, da so potrebni sklepi pravilno storjeni in je zlasti pristojna likvidacijska komisija sklenila, da se ima sekvester ukiniti, izvršil za pravo le formalne zaključke in še to le vsled diplomatične intervencije avstrijske republike, ki je grozila s tožbo pred mednarodnim sodiščem in pa uргene naše zunanje ministrstva, ki se je bala, da iz zavlačevanja te zadeve nastanejo za nas neprijetni pravni konflikti pred mednarodnim forumom.

Jedro telega vprašanje ali je bil knez Thurn-Taxis pred prevratom avstrijski državljani in mu torej za njegovo imovino na bivši avstrijski teritoriji Jugoslavije gre pravo po senžermenski pogodbi in dunajski konvenciji, t. j. ali mu je naša država dolžna vrniti njegovo imovino, je po priloženih dokumentih povsem razčiščeno. Poleg strokovnjaških inženirjev je moralo za ministrstvo biti merodajno službeno obvestilo avstrijskega zunanje urada izdano v posebni noti našem dunajskemu po-

slaniku 14. februarja 1925., v katerem se ugotavlja, da je knez Thurn-Taxis kot član avstrijske gosposke zbornice imel avstrijsko državljanstvo, da je imel v stari Avstriji volilno pravico za parlament, deželni zbor in občinski odbor in da je vsled tega domovnica občine Maxglan na Solnograškem, ki mu potrjuje domovinsko pravico v tej občini, pravilna in po zakonu izdana. Akoravno je bilo avstrijsko državljanstvo kneza Thurn-Taxisa že preje z drugimi dokumenti dokazano, je baš minister Lukinić se zahteval, da se o njem avstrijska vlada kot taka še službeno izjavi. Med drugim je preje 18. novembra 1924.) tudi češka vlada, ki se je bavila z državljanstvom kneza Thurn-Taxisa (radi njegovih čeških posestev) na zaupno vprašanje naše vlade odgovorila, da je po ugotovitvi posebne pravniške ankete knez Thurn-Taxis do prevrata nesumljivo bil avstrijski državljani. Po prevratu ga smatra CSR za svojega državljanca. Ali je tudi državljani nove avstrijske republike, to po češkem mišljenju še ni ugotovljeno. Za nas je seveda merodajno, kaj je bil Thurn-Taxis pred prevratom. Vseh teh dokumentov in še drugih obtožnica ne naveda, ker bi sicer ne mogla vzdržati svoje trditve, da Thurn-Taxis ni bil avstrijski državljani. Glavni njen argument je, da je domovnica občine Maxglan izdana šele 19. januarja 1924., kakor da bi bilo državljanstvo odnosno domovinska pravica odvisna od tega dne, ko je izdana domovnica. Z izpodbijem glavne točke obtožnice pa pada obtožnica sama. Minister Lukinić v svojem odgovoru ni le pobil točko za točko obtožnice, temveč je v svojem spisu tudi v polnem obsegu dokazal, da je postopal popolnoma pravilno. Dr. Lukinić zaključuje svoj odgovor z besedami: Kakor se iz navedenega vidi, vsak dober pravnik, vsak državnik, vsak patriot, vsak, ki mu je na tem, da res čuva državne in narodne interese bi bil storil isto, kar sem storil jaz. Narodna skupščina ima pred seboj celo zadevo z dokazi. Rad bom branil tudi pred sodiščem svoje korektno, na zakonu osnovano, v materialnem in moralnem interesu domovine izvršeno delo. Ta obtožba proti meni pa je najobčnejša haranga političnih protivnikov. Prosim N. S., da ukrene, kar se ji zdi potrebno.

Odgovor ministra Lukinića je napravil globok utis zlasti na one člane opozicijskega bloka, ki so že dosedaj skeptično gledali nacelo gonjo. Pod utisom Lukinićeve obrambe je posl. Pečić stalvil predlog, da naj se debata odloži do jutri, da bodo poslanci mogli preštudirati spis ministra Lukinića. Vlada večina sprva ni bila voljna privoliti v odložitve, pa je končno Pečićev predlog usvojila in je bil sprejet soglasno.

Jutri bo prvi govoril zastopnik ministrstva pravde min. Jerjav. Nadalje v imenu opozicije Polić in Pečić, v imenu SDS pa dr. Paleček.

dilu in Petriću, kjer se je javno vršila organizacija komitskih band, ter na njih mesto imenovala drugi osebi. Razen teh dveh je premenjala tudi še več drugih uradnikov, ki so se bili aktivno udeleževali podpiranja komitske akcije. Toda nova dva okrožna načelnika sta znana kot člana Makedonskega komiteta, ki sta svoj čas tudi aktivno sodelovala v komitski organizaciji. Kakor hitro vzamemo to v pretes, razumemo takoj, koliko so vredne odredbe Cankova, izvršene v svrhu, da se onemogoči komitska akcija. Beograjsko časopisje upravičeno spominja na slično akcijo sofijske vlade v marcu lanskega leta, ko je Cankov, da pokaže svojo dobro voljo v borbi zoper komite, dal zapretilo celo vrsto več ali manj nedolžnih sofijskih prodajalcev boze in sličnih neznačnejšev, dočim je vse glavne komite pustil lepo v miru in na svobodi. Da nas uveri o svoji dobri volji, bo morala vlada Cankova poseči po resnejših sredstvih.

Politične beležke

+ Dr. Korošec o političnem položaju! V soboto zvečer se je vršil v dvorani »Rokodelskega doma« shod SLS. Kakor poroča »Slovenec«, je bila dvorana nabito polna, kar je bilo lahko mogoče, ker gre vanjo največ 150 ljudi in toliko je v Ljubljani že duhovščine same brez mežnariev. Na shodu je govoril dr. Korošec, ki je poročal o političnem položaju. Zanimivo je, da poroča nedeljski »Slovenec« o tem shodu načelnika SLS samo v desetih vrsticah, kar doslej ni bil njegov običaj. Dr. Korošec poroča, da se »Slovenec« ne upa poročati o nem obširnej in da naravnost bagatelizira izjave dr. Korošca, ko bi bilo vendar vsaj za klerikalno javnost zanimivo zvedeti, kako opravčuje dr. Korošec politiko, s katero je zapeljal svojo stranko v zagato. »Slovenec« poroča samo, da je dr. Korošec dejal: »Naj se zredi karkoli, končno bodo zmagali tisti, ki odkrito in dosledno zastopajo idejo pravega in resničnega sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci.« Žal, da ne pove, kdo so »tisti, ki odkrito in dosledno zastopajo idejo pravega in resničnega sporazuma«. Po našem prepričanju je to jugoslovanska demokracija. Ako je dr. Korošec mislil na njo, je mislil pravilno, če pa je dr. Korošec hotel reči, da so to klerikalci, je ostal dolžan odgovora, kako misli doseči to zmago sprčo polomije klerikalne politike in kako si predstavljajo sploh ta sporazum. Voditelj največje slovenske stranke bi pač moral nekoliko več povedati o dosedanih uspehih in bodočih načrtih svoje stranke, ker je to dolžan vsaj svojim volilcem. Ali se mora boji priti pred javnost z resnico na dan?

+ Staba tolažba. Klerikalci se ob razpadanju opozicijskega bloka tolažijo, da bodo v slučaju sporazuma med radikali in radičevci samostojni demokrati izstopili iz vlade, kar da pomeni konec njihove stranke. Tako piše vsaj »Slovenec«. Pa vzemimo, da bi prišlo res do sporazuma med radikali in radičevci ter da bi samostojni demokrati res izstopili iz vlade in stonili v opozicijo. Ali menijo klerikalci, da bo v tem slučaju manj samostojnih demokratov, da bodo kar izginiti s sveta? Klerikalci, izgleda, se ne zavedajo, da razpolaga SDS z 250 tisoč glasovi. Ali bodo morebiti šli ti tisoči samostojnih demokratov v klerikalno stranko ali kam? Razvoja političnega položaja v tej smeri se imajo bati samo klerikalci, ki bi dobivali batine v takem slučaju ne le samo od vlade večine, ampak tudi od opozicije, torej od dveh strani. SDS je načelna stranka, ki svojih načel ne prodaja za sklado leče in kdor je sprčo vse gonje celokupne dosedanje opozicije volil doslej to stranko vkljub vsem obrekovanjem, vsem ogromnim lažem, jo bo volil tudi v bodoče. SDS je jugoslovanska, splošna državna stranka in njen razvoj je zagotovljen v bodočnosti naše skupne jugoslovanske države, ki je sigurna tako, kakor je nogin vseh separatističnih pokrajinskih strank, kar nam kažejo že sodobni dogodki sami. Ako nosi katera izmed naših strank kal smrti v sebi, je to slovenska klerikalna stranka, ki je v svojih načelih, miselnosti in sestavi protijugoslovanska ter protislovenska, radi česar nima življenjskih pogojev za obstoj.

+ Klerikalna diktatura. »Slovenski narod« se ni nikoli imel prilike izkušati klerikalne diktature, ker je nikoli ni bilo in jo nikoli ne bo. Je zanimal nedeljski »Slovenec«, glasilo tiste klerikalne stranke, o kateri je splošno znano, da niti v svojem lastnem ustroju ne pozna demokracije, ker odločuje v njej samo par ljubljanskih gospodov, nad vsemi pa škof. Demokratizem v klerikalni stranki je samo navidezen: komandir iz Ljubljane mora prikriti vesolna slovenska klerikalna stranka. Klerikalci sicer na skrivaj zabavljajo proti ponesrečeni politiki dr. Korošca in njegovega ožjega staba, na raznih shodih in zaupniških sestankih pa kimaajo na vsa izvajanja dr. Koroševih pri-ganjačev, kajti unreti se diktaturi teh gospodov, pomenja izvršiti samomor v krogu strankarskih »prijateljev«. O tem bi znali povedati lepe povesti razni krščanski socialci, med njimi n. pr. dr. Gosar, ki je pred leti kazal še nekaj samostojnosti in samoniklosti, ki ne je končno iz prečloveških razlogov uklonil glavo komandi odločujočih v klerikalni stranki, ki si niso znali pridobiti v njej samo vsa vodilna politična mesta, ampak tudi glavno besedo v klerikalnih gospodarskih zavodih. In

kar velja za razmere v klerikalni stranki, velja v potencirani meri za vse slovensko ljudstvo v časih, ko so sedeli klerikalni voditelji na vladi, in tudi sedaj ponekod, kjer zlorabljaajo za svoje diktatorstvo nad manj izobraženo množico v svoje politične namene vero in cerkev. Niso pa še ostala pozabljena preganjanja našega učiteljstva, uradništva in sploh vseh naprednih elementov, ki se pred vojno niso hoteli ukloniti klerikalni diktaturi, in ravno tako niso pozabljena preganjanja in zapostavljanja neklerikalnega uradništva v časih, ko so sedeli na Bleiweisovi cesti Brejci ter Remci in ko je bil doktor Korošec v Beogradu za min. predsednika. Vse drugo, kar bi »Slovenec« napisal, bi bilo bolj verjetno kakor pa trditve, da klerikalne diktature nikoli ni bilo. Le zaključna trditve »Slovenca« je resnična in se tudi mi z njo popolnoma strinjamo, da namreč klerikalne diktature nikoli več ne bo.

+ Ponos. Dr. Korošec je osnoval s St. Radičem ožji federativni blok in pozneje »širši« opozicijski blok, storil je vse za dosego čim tesnejših zvez z njim, danes ko razpada vse te zveze, niše Korošev in Škofov list, da smo Slovenci lahko ponosni, ker smo take lažnive preroke dosledno odklanjali in nam je tako v teh težkih časih prihranjena neprijetnost, da bi se morali sramovati. Če bi glasilo dr. Korošča naravnost povedalo, kako stvari stoji, bi izgledalo manj smešno kakor pa sedaj, ko trdi, da so Slovenci »dosledno odklanjali« zvezo z radičevskimi preroki. Res je sicer, da so Slovenci odklanjali zvezo s separatistično radičevščino, a ti Slovenci niso bili klerikalci, ki bi še danes radi ostali v najtesnejših stikih z radičevci, ako bi radičevci to še želeli. Ponos, ki ga kažejo klerikalci radi svoje doslednosti odklanjanja radičevcev, je silno podoben prebrisaniosti tiste lisice, ki je govorila o kislobi previsoko visečega grozdja.

Sokol

Zlet Gorenjske sokolske župe v Škofji Loki

V nedeljo 5. t. m. je priredila Gorenjska sokolska župa svoj župni zlet v Škofji Loki. Na telovadišču pred mestom ob Sori so se zbrali ob pol 8. uri zjutraj telovadci in telovadke k tekmarjem, ki so nam pokazale sadove vztrajne in vestne priprave. Doseženi rezultati so večinoma boljši kot so jih isti tekmovalci, oziroma tekmovalke dosegale v Beogradu. Te tekme so nam tudi jasno pokazale napake v naših podeželskih društvih. Kljub temu, da zahteva vadba lahke atletike manj pripravljen in kljub temu, da so zahtevane mere res take, da jih lahko doseže vsak normalno razvit telovadek, so bili uspehi v lahki atletiki v primeri z uspehi na orodju slabi. Posvečaje torej vadbi lahke atletike več pažnje!

Organizacija je bila dobra, zato je bilo tudi mogoče dovršiti tekmo do 10. ure in začeti s skušnjaji za proste vaje. Pripravam za tekmovalce pri ureditvi telovadišča se je pa posvetilo premalo pažnje, tako n. pr. ni bilo kroga za metanje krogle in doskočišča za skoke niso bila narejena, ampak so morali tekmujoči doskakovati na trda tla. Na torej čudo, ako si je neki tekmovalc izvil noko.

Opoldan se je formiral na telovadišču sprevod in je odkorakal skozi mesto, ki se je ta dan odloilo s prazničnim obleko. Nebroj zastav in zastavic je krasilo škofojloške domove. Na čelu sprevoda je korakala godba jeseniškega Sokola, sledilo je 7 sokolskih praporov, nato starešinstvo, člani, članice in godba požarne brambe iz Žabnice, vse skupaj približno 400 ljudi. Sprevod je bil od prebivalstva povsod navdušeno pozdravljen in obisan s cvetjem.

Ko se je sprevod vrnil na telovadišče, je nagovoril zbrane Sokole, Sokolice in občinstvo starosta Gorenjske sokolske župe br. dr. Semrou. V ostrih besedah je grajal dotične Sokole in Sokolice, ki pozabljajo na svoje dolžnosti, pokazal je na nevarnost, ki grozi sokolskim društvom na Gorenjskem, namreč, da izkuzbi svoje z velikim trudom postavljene sokolske domove vsled malomarnosti velikih dela članstva. Pozivljaj je navzočce Sokole, se bolj na one, ki so ostali doma, k vestnejšemu in požrtvovalnejšemu delu. Ko je končal svoj govor je godba zaigrala državno himno. Nato se je oglašil k besedi še br. dr. Tone Jamar, ki je pri-nesel pozdrave starešinstva JSS. V svojem govoru se je obrnil tudi k navzočim starostem s pozivom, da se usmilijo svojih otrok in jih pošiljajo v sokolske telovadnice in jih s tem ohranijo čile in zdrave na duhu in na telesu. Ko je godba še zaigrala sokolsko koračnico, se je zbralo članstvo po društvih in odšlo k obedu.

Popoldan ob 3. uri se je začela javna telovadba. Zbralo se je mnogo občinstva, ki je zasedlo ne le prostor na telovadišču, ampak tudi pobočje nad telovadiščem.

Nastopilo je 109 članov s prostimi vajami za Beograd. Kritje je bilo zelo lepo, skladnost dobra, ampak izvedba je bila pri nekaterih slaba, kar nam dokazuje, da se mnogokrat pri vadbi prostih vaj ne postopa sistematično.

Članje je nastopilo 70, ravno tako s prostimi vajami za Beograd. Tudi pri njih je bilo kritje zelo dobro, skladnost pa mestoma naravnost dovršena.

Člani in članice so imeli enak enostaven nastop k prostim vajam. Prikorakali so v sedmerostopih in se po dva-



kratnem protihodu razdelili v poedine zastope, ki so med korakanjem vzeli razstop v globino. Neumestno je bilo, da so nastop članice vodili vaditelji, ker ni verjetno, da bi Gorenjska župa ne premogla treh vaditeljev, ki bi znale voditi tako enostaven nastop.

Sledila je orodna telovadba. Nastopilo je 9 vrst na raznih orodjih, nato pa še župna vzorna vrsta, vrsta ljubljanskega Sokola in pa 2 vrsti članice, ena na gredi, druga na bradljah.

Vse tekme in nastope sta vodila s. Hana Sajovčeva in br. Azman, ki je tudi pri javnem nastopu razglasil rezultat dopoldanske tekme. Po končani javni telovadbi so odhiti ljudje v krasni Sokolski dom, kjer se je razvila domača, nepriljubljena zabava, ki je trajala, dokler niso odnesli vlaki goste proti jugu in severu.

Sokolska prireditve v Dobu pri Domžalah

Marljivo sokolsko društvo v Dobu pri Domžalah je priredilo v nedeljo popoldne javno telovadbo in veliko vrtno veselico na lepem prostoru pred hišo staroste in župana g. Kuharja. Prireditve so se udeležila sokolska društva iz Domžal, Mengša, Kamnika, Moravč, St. Vida in Ježice. Iz Ljubljane so prišli 3 člani JSS. Pri javni telovadbi je nastopilo okrog 25 članov v kroju, pri prostih vajah pa 28 članov in članice. Oba naraščaja sta nastopila dvakrat. Splošno zanimanje je zbudila tekma de-ce v skakanju na višino, ker je bilo zmagovalcu namenjeno darilo v obliki velikega rogljička iz fine moke, okrašene-ga s cvetjem. Številno občinstvo se ni moglo dovoli načuditi redkemu prizoru, ko je deček-zmagovalc takoj po tekmi razlomil rogljič in dal polovico svoji spremljevalki, ki je bila vsa potra-ta, ker ni odnesla zmage. Mladi kavaler je bil predmet solojnega občudovanja. Članstvo in naraščaj je z nastopom do-seglo prav lepe uspehe in želo za svoja izvajanja obilo priznanja. Po telovadbi se je razvila animirana zabava s plesom. Zunanji gostje so odšli z zadnjim kamniškim vlakom, domačini so se pa veselihi pozno v noč. Prireditve je moralno in gmočno prav dobro uspela, za kar gre poleg staroste domačega Sokola vse priznanje in zahvala marljivemu in izredno požrtvovalnemu sokolskemu delavcu naučitelju v Dobu g. Juliju Mayerju, ki je osebno organiziral in tudi vodil vse prireditve ne oziiraje se na polena, ki mu neprestano lete pod noge iz farovža. Novi župnik v Dobu g. Bešter je namreč zagrezen sovražnik Sokola, Na prižnici je baje izjavil, da bodo izključeni iz Marijine kongregaci-je vsi oni, ki bi le od daleč gledali sokolsko prireditve. Pa se ljudje niso ustrašili te grožnje in župnik je moral priznati, da gre Sokol preko takih neokusnih izpadov mirno svojo zmagovito pot.

Naraščajska tekma Celjske sokolske župe v Laškem

Sokolska župa v Celju je letos opustila naraščajski dan in se omejila na to, da je spojila z župnim zletom naraščajsko tekmo. Društva bi bila z dvema obveznima župnima prireditvama preveč obremenjena. Da pa pokažejo uspehe, dosežene pri vzgoji našega naraščaja, se jim je nudila v Laškem na dan župnega zleta lepa prilika.

Tekme se je udeležilo 74 moškega in 61 ženskega naraščaja. Doseženo število točk kaže, da so se naši naraščajniki in naraščajnice marljivo pripravljali na tekmo. Pri več kot polovici tekmovalcev (tekmovalk) je število doseženih točk zelo razveseljivo in med posamezniki ni velike razlike. Uspehi so naslednji:

Moški naraščaj: na prvem mestu Škok Ferdo in Stegu Milan iz Celja, dosegla 39 in pol točke, t. j. 98,75 odst. na drugem mestu Pfeifer Mirko iz Celja, 38 in pol točke, t. j. 96,25 odst., na tretjem Hočevar Rudolf iz Zgorja, Pleskovič Vlado iz Trbovlj in Urbančič Adolf iz Celja, ki so dosegli 38 točk ali 95 odst.

Zenski naraščaj: prvo mesto Križmanič Marjuč in Zore Vida iz Celja 40 točk ali 100 odst., na drugem mestu Kovač Vera in Starc Zora iz Celja 39 in pol točke, t. j. 98,75 odst., na tretjem Černj Vida, Diehl Mira, Fink Anica, Križmanič Milka, Macarol Branka, Perič Milica, vse iz Celja, Stanič Olga iz Šostanja, vse dosegle 39 točk to je 97,50 odst.

Moški naraščaj je tekmoval v 7 vrstah. I. mesto Celje (dijaki), II. mesto vrsta iz Laškega, III. mesto Celje (obrti naraščaji). Zenski naraščaj je nastopil pri tekmi istotako v sedmih vrstah. I. mesto Celje 4. vrsta, II. Celje I. vrsta in III. mesto Celje 2. vrsta.

Uspeh tekme bo naša društva gotovo še bolj vzpodbujal k nadaljnjim marljivim vzgoji naraščaja. Upravičeno smemo pričakovati, da bo župa prihodnje leto še ponosnejše gledala na svoj prvi naraščaj, v katerem ji je zagotovljena lepa bodočnost. Zdravo!

Starešinstvo Sokolske župe v Celju.

Darujmo za sokolski Tabor!

Zbor SDS za zagrebško oblast

Zagreb 6. julija.

Ob sijajni udeležbi delegatov se je včeraj v prostorih SDS v Zagrebu vršil oblastni zbor, ki je prevedel novo oblastno organizacijo SDS za zagrebško oblast. Na zboru je bilo zastopanih 218 krajevnih organizacij, razpoloženje delegatov je bilo skladno in polno zaupanja v največji razmah stranke.

Zbor je otvoril poslanec dr. Srdjan Budisavljević s prisrčno dobrodošlico, predsedoval pa mu je voditelj zagrebške organizacije dr. Ljuba Tomašić. Zbor je predvsem prevedel konstituiranje oblastnega odbora za zagrebško oblast in je za predsednika bil izvoljen bivši varžadinski veliki župan Juraj Gašparac, za podpredsednika dr. Budisavljević, dr. Novak (Čakovci) in dr. Auer (Sisak), za tajnika Stevo Stojanović in za blaginajnika Gjuro Jančević. Oblastni odbor tvori nadalje okrogli izvršni odbor bivše varžadinske županije in Medijurnia, vsi predsedniki srezkih organizacij, po eden njihov delegat iz bivše zagrebške županije ter vsi narodni poslanci iz zagrebške oblasti. Takšna sestava oblastnega odbora je potrebna zato, ker se državnozbornske volitve na Hrvatskem pravaajo po volilnih okrožjih, ki se skladajo z bivšimi županijami, torej v zagrebški oblasti v dveh volilnih okrožjih, v zagrebškem in varžadinskem z Medijurnjem; zaradi tega tudi ostaneta za organizacijo volilnih poslov dva okrožna volilna odbora (za zagrebško in varžadinsko okrožje z Medijurnjem, ki v ostalem pripada mariborski oblasti).

Kot oblastni delegati za kongres stranke SDS so bili izvoljeni dr. Novak, Stevo Stojanović in seljak Tomo Pavičić.

Po referatih o stanju stranke in organizaciji v zagrebški oblasti, ki so vsi poudarjali razveseljivo napredovanje SDS, je predložil dr. Novak, da se čim prej skliče prvi kongres SDS, ki naj donese novi statut stranke. Na predlog dr. Auerja je bilo sklenjeno, da se v najkrajšem času osnuje ljudsko glasilo SDS za zagrebško oblast.

Vrlo izčrpana poročila o položaju stranke in organizaciji so nato podali dr. Križman, dr. Baričević ter osebno seljaki Koranović, Križanić iz Vugleke, ki so v obravnavanju sedanjih pogajanj med

radikali in radičevci razložili, kako neiskreno in nepomirlivo se radičevski prvaki na deželi zadržujejo napram državi in narodnemu edinstvu. Posebno pozornost je izzval govor seljaka Mijatovića iz Valjeva, starega in odločnega pristaša radikalne stranke že celih 30 let. Mož je silno proslavil zasluge Svetozarja Pribičevića in tolažil ljubezem, ki jo premnogi šumadinski seljaki gojijo do pobornika jugoslovanske ideje. Na predlog seljaka Kokota je nato bila ministru Svetozarju Pribičeviću odpisana pozdravna brzojavka, nakar je predsednik dr. Tomašić ob mnogoterih ovacijah zaključil krasno uspeli zbor.

Bolgarija kaže dobro voljo?

Represalije naše vlade zoper Bolgarijo so imele naglo uspeh. K sreči smo v ugodnem položaju, da obvladamo osrednjo pot na Balkan, in glavna željezniška proga, ki prihaja v poštev za Bolgare, kadar potujejo v zapadno in srednjo Evropo, vodi preko Niša in Beograda. Ko je naša vlada zaprla ta pota za državljane Bolgarije, se je morala Sofija naglo zganiti. Cankov je sporočil našemu sofijskemu poslaniku Rakitiću detaljno, kaka je usoda onih naših podanikov, ki so jih v Sofiji aretirali po svetonedeljskem atentatu, in obljubil, da bodo vsi izpuščeni. Ta odgovor bi bil zadovoljiv, in naša vlada bi mogla preklicati svoje represalije, toda stvar je nekoliko bolj komplicirana, ker se je z naše strani stavila tudi zahteva glede na pobijanje komitske akcije, ki je v zadnjih tednih zavzela izredno velik obseg. Ker je dognano, da to akcijo bolgarska vlada ne samo tolerira, marveč tudi podpira, je naša vlada zahtevala, da se onemogoči komitski vpadi na naše ozemlje.

S tem je dospelo vprašanje razmerja med nami in Bolgari zopet do one točke, ki je ves čas centralno izhodišče vseh medsebojnih nesporazumih in napetosti. Kakor hitro bi se bolgarska vlada resno lotila posla, onemogočiti komitsko akcijo preko meje, bi bilo za-res konec delovanja teh band makedonskimišči. Ali škoda vsake nepotrebne besede; dovolj je znano, kako je s to zadevo in kaj so resnične, nepotvorne težnje sedanje sofijske vlade. Vendar dela vlada Cankova vdeze, kakor da nam hoče ustreči tudi v tej zadevi in likvidirati tudi ta problem. Odstavila je okrožna načelnika v Čusten-

Domače vesti

* **Avdičena ministra Žerjavi.** Nj. Vel. kralj je v nedeljo dopoldne pozval v Ljubljani za mučnega ministra dr. Žerjavi v avdienco, ki je trajala dalj časa. Minister Žerjav se je nato popoldne vrnil v Beograd.

* **Minister saobraćaja Radojević v avdienci.** V nedeljo jutraj je prišel v Ljubljano minister saobraćaja g. Radojević ter je inspiciral direkicijo državnih železnic. Nato je odpotoval na Bled, kjer je kralju poročal o važnih zadevah svojega resorsta. Včeraj se je min. Radojević vrnil v Beograd. O železniški upravi in prometnih napravah v območju ljubljanske direkcije se je minister izrazil jako pohvalno.

* **Narodni poslanec dr. Pivko** se je v soboto popoldne pripeljal v Maribor po nujnih opravkih pri oblastih v raznih perečih zadevah in se je v nedeljo popoldne zopet vrnil z brzovlakom v Beograd.

* **Zagrebske univerze.** Proforski zbor zagrebske univerze je preteklo soboto per acclamationem izvolil za rektorja inženjerja Gjuro Stipetića, za dekana pa arhitekta Janka Holica, dr. Milivoja Prelica in dr. Vladimira Njegovana.

* **Iz državne službe.** Geometer Pajo Bošković je od agrarnega urada v Zagrebu premeščen kot referent k mariborski oblasti. Uslužbenka agrarnega urada v Mariboru Marija Pfeiferer je dodeljena na službovanje v mariborski oblasti.

* **Inženjerski izpit** je s prav dobrim uspehom napravil na rudarskem oddelku ljubljanske tehnične g. Vladimir Uratarič. — Čestitamo!

* **Kongres poštinih uradnikov.** V dne 11. 12. in 13. julija se vrši v Beogradu kongres poštinih uradnikov iz cele kraljevine. Prometno ministrstvo je dovolilo udeležnikom četrtinsko vožnjo na vseh državnih železnicah.

* **Informacijska služba za železnice.** Po odredbi prometnega ministrstva se ustanov. informacijska služba na vseh večjih železniških postajah. V ta namen določeni uradniki bodo potnikom dajali informacije o odhodu in prihodu vlakov, voznih cenah, o tarifnih postavkah itd. Podobna služba se uredi tudi pri železniških direkcijah v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in v Novem Sadu.

* **Matura na ženskem učiteljskem v Ljubljani.** V našem nedeljskem poročilu o izidu mature na ženskem državnem učiteljskem v Ljubljani sta pomotoma izostali gdč. Roža Petelin in Angela Piškur (z odkliko).

* **Himen.** V Ljubljani se je včeraj poročil g. Marij Kurec, železniški uradnik in tajnik LNP z gospodično Gabrielo Lenarčič.

* **Smrtna kosa.** Včeraj popoldne je umrl v splošni bolnici v Ljubljani inženjer g. Jaromir Hanuš, gradbeni nadsvetnik v pok. Rodom Čeh, je pokojnik dolega leta služboval v Ljubljani, ki mu je postala nova domovina. V svojem poklicu je bil izvrsten strokovnjak. Kot navdušen Slovan se je živahno zanimal za vsak napredek našega naroda in je vzgojil svojo rodino v strogo narodnem duhu. Pogreb bo v sredo, ob 5. pop. iz mrtnišnice splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu. — V Vrhnovec ulici št. 12 je preminula včeraj gospa Julija Copic, roj. Schmidt. Pokojnica je bila skrbna mati in ljubljana ženska, ki jo je vzbujal vsak, kdor jo je poznal. Pogreb bo v sredo iz hiše žalosti. — V Slomškovi ulici št. 16 je umrla v nedeljo gospa Marija Binder, zasebnica. Pogreb bo danes ob 5. pop. iz hiše žalosti na pokopališču k Sv. Križu.

* **Vse Laščah** je preminul v nedeljo g. Valentin Zadnik. Pogreb bo danes, ob 5. pop. na pokopališču v Vel. Laščah. Tražne smrti je umrla gospa Marija Ruttnere roj. Jurca. Blag jim spomin, žalujemo našo iskreno sožalje!

* **Slovenski biografski leksikon** izide v 6 zvezkih do konca 1926. Naročniški celega leksikona plačajo ali 500 Din takoj ali 90 Din za posamezni zvezek. Naročila vzame in oddaja prvi zvezek založnica **Združna gospodarska banka v Ljubljani** in njene podružnice.

* **Kongres nacionalnih železničarjev v Zagrebu.** Udruženje jugoslovenskih nacionalnih železničarjev, ki šteje 26.000 članov, je imelo v soboto in nedeljo v Zagrebu kongres, katerega se je udeležilo okoli 200 delegatov pokrajinskih odborov in nad 3000 članov. Otvorili sta prisostvovala tudi veliki župan dr. Zucco in zagrebški železniški direktor Jovanović kot zastopnik ministra saobraćaja. Sprejete so bile resolucije o zahtevah železničarjev in o vprašanju elektrifikacije železnic.

* **Nov most na Savi pri Sv. Janezu.** Kakor doznava beogradska »Samouprava«, se po odredbi ministrstva za javna dela v najkrajšem času prične z gradnjo novega betonskega mostu na Savi pri Sv. Janezu v Bohinju. V to svrhu je ministrstvo odobrilo kredit v znesku pol milijona dinarjev.

* **V letno počitniško kolonijo v Dovjem** se je odpeljal v soboto jutraj s sanitetnim avtomobilom 30 dečkov iz nižjih razredov ljubljanskih srednjih šol. Kolonija se organizira pod okriljem državne šolske poliklinike v Ljubljani s finančno pomočjo inspektorja ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani ter jo vodi predstojnik higienškega zavoda dr. Pirc. Nastanjena je v šolskem poslopju, ki je nanovo preoblikovano in

temeljito očiščeno. Nadzorstvo nad dečki imajo tri šolske skrbstvene sestre, ki skrbijo predvsem za higijensko vzgojo poverljivih jim dečkov. Dečki ostanejo v koloniji en mesec, na kar pride drugi oddelek, tako da bo kolonija oskrbela v celem 60 učencev. V istem poslopju nastani svojo letno kolonijo tudi občinski odbor podmladka »Rdečega križa« v Ljubljani.

* **Iz turneje pevskega zbora ljubljanskega učiteljskega.** Po zaslugi g. prof. in skladatelja Emila Adamića so pevci in pevke učiteljskega lanskega leta preromali Prekmurje, letos pa so ponesli našo lepo pesem v zapuščene kraje in nastopili pot v Jadrano. Preko Sušaka so utrjeni dospeli do Plas. Občina Kraljevica jim je poslala voz za prtljago, sam pa so jo mahinili po. Tri ure skoro! Vreme krasno, dosti vroče! V Kraljevici jih je pričakoval učitelj Petelka kot odposlanec. Nameščeni so bili v šoli, imajo lepe postelje in odeje. Zvečer je bil v lepi in prostorni dvorani koncert Dvorana polna elite in gostov. Vročina neznosna. Nastop pevskega zbora vzoren. Peli so, da je bilo veselje. Zbor siljajo pri glasu. Navdušenje publike se je stopnjevalo od točke do točke. Ponavljati so morali Mladega funaka, Bratci veseli vsi, Mirjano, Pojdem na Hrvatsko, II. Mokrančev rukovet in Jurjevanje. Koncert je končal ob 3/4 na polnoč. Moralni in materialni uspeh dober. V petek so priredili koncert na prostem, v soboto v Crkveni.

* **Korotanska gasilska župa v Mežici.** Korotanska gasilska župa je imela svoj letošnji zlet na Prevaljah, kjer je slavilo tamno društvo 25 letnico svojega obstoja. Poleg zastopnikov soštantskega gasilskega društva so došli tudi vsa društva Korotanske župe in sicer Črna, Dravograd, Guštanj z godbo in praporom, Mežica z godbo in praporom, Kotlje in Prevalje skupno 198 gasilcev, ne vštetiš godbe. Ob 8.45 je odkorakala povorka izpred kolodvora pred občinsko hišo, kjer je pozdravil gasilce in druge goste v imenu občine župan g. Čop, v imenu domačega društva pa načelnik tov. Lahovnik. Nato se je v imenu župe zahvalil predgovornikom župni tajnik tov. Dvornik ter častil preveljskemu društvu k slavlju. Prevaljske dame in deklice so izročili društvenim praporom iz Mežice in Guštanja krasne spominske trakove. Po maši na prostem so bili odlikovani 4 člani preveljskega društva za svoje 25 letno delovanje s prav čednimi diplomami, ki jim jih je izročil župni načelnik tov. Färber. Nato je dopoldanski oficijelni del zaključil mimohod pred odlikovanci. Gasilna vajda domačega društva, ki se je vršila ob 12, je bila izvedena skrbno in v vseh panogah zadovoljivo.

* **Iz Rogaske Slatine** nam poročajo: Pri zadnjem posetu zdravnikov, ki so potovali po naši državi v imenu Društva narodov, je tudi pri nas zbuja največjo pozornost zastopnik ruskih sovjetov. Toda značilen je bil zanj — absoluten molk od začetka do konca. Drugi »veliki močlenci« je bil Američan. Ali glej: med večerjo v »Zdravilskem domu« je nenadoma vstal ter — kakor je sam izjavil — prvič po štiridesetih dneh izpovedoril, da navdušeno pohvali lepoto kraja, vzornost zdraviliškega obrata in posebej nad vse izvrstni obed. Poleg zastopnikov drugih slovenskih držav sta bila najbolj ljubezljiva Francoza, vseskozi prijeten in korekten Italijan, dočim je rekel Nemec: »Na ja, man sieht eben überall Spuren deutsche Kultur«. — I. Š.

* **Prelotitev zrebanja elektno loterije dr. Razlagovega spomenika!** Vseled premahnega gmočnega uspeha dosežanje razprodaje srečk je bil podpisani odbor primoran preložiti zrebanje, ki je bilo določeno na 5. julija na dan 15. novembra 1925, o čemur se obvešča cenj, občinstvo, kakor tudi razprodajalci srečk. Razprodaja se nadaljuje torej do 15. novembra 1925. — Odbor za postavitev dr. Razlagovega spomenika.

* **Cenjenje denarne zavode,** do katerih smo se obrnili za prostovoljna naklonila za pripomoč spomenika, najljubšeje prošimo, da se po možnosti odzovejo naši prošnji. — Odbor za postavitev dr. Razlagovega spomenika; Mala Nedelja pri Ljutomeru.

* **Vihar v hrvatskem Zagorju.** Nad hrvatskim Zagorjem so se nakopili v soboto temni oblaki. Okoli treh popoldne je v Bedekovčini delavec Filip Kurek odprl vrata svoje hišice, da pogleda ali se vreme že obrača na bolje. V istem trenutku je udarila v hišico strela, ki je Filipa na mestu ubila, njegovo ženo, ki je stala blizu njega, pa omamlila in težko ranila. Sosedom se je posrečilo, da so ženo z umetnim dilhanjem spravili zopet k zavesti in je upati, da ostane pri življenju, ako ne nastanejo notranje komplikacije.

* **Truplo Marije Ruttnerjeve najdeno.** V nedeljo smo poročali, da je trgovka Marija Ruttnerjeva z Vrhnike odšla 3. t. m. na obisk k svoji hčerki v Ljubljano, kjer pa se ni oglašila. Domači so takoj sumili, da se je najbrže zgodila nesreča in so zato o dogodku takoj obvestili orožnike. V nedeljo popoldne so potegnili pri Otočah iz Save žensko truplo, v katerem so spoznali Ruttnerjevo. Nesrečnica je očividno v trenutku zmedenosti skočila v Savo in postala žrtev njenih valov.

* **Znojenje nog in neprijeten vonj odstrani »Sanoform«.** Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga: Chemotechna Ljubljana. Mestni trg 10, in Salus dd. v Mariboru pa lekarna pri Sv. Arhu. 1254

* **Stenicol,** najboljšo sredstvo proti stenici. Glavna zaloga: drogerija Ante Kanc, sinova, Ljubljana, Židovska ulica 1.

* **Smrtna nesreča v Zagorju.** Nedeljsko poročilo o težki nesreči v Zagorju, pri kateri je bila ena ženska ubita, tri pa težko ranjena, izpopolnjujemo v toliko, da strojevodje g. Ivana Tauferja ne zadene na nesreči nobena krivda. Ugotavljamo to, da ne bi kdo g. Tauferja vsled nepoznanja položaja po nepotrebnem sumnil.

* **Samomor zaradi nesrečne ljubezni.** Pod komolomom Martinšćica pri Sušaku so našli v soboto jutraj grozno razmesarjeno truplo mlade, približno osemnajstletne devojke, ki je v samomorilnem namenu skočila v globoki prepad kamnoloma. Ugotovilo se je, da je samomorilka mladenka Darinka Šarinić iz Rožmančev pri Kostreni, ena najlepših deklet v tamkašnji okolici. Smrtni skok v prepad je izvršila zaradi nesrečne ljubezni.

* **Iz zaporov pobegnili.** Iz zaporov litijskega okrajnega sodišča je pobegnili 24 letni Rudolf Kržolj, ki je imel odsedeti večjo kazen. Ubeegli Kržolj se je podal v erarični obleki brzokone proti Vačam in bo skušal ubežati preko meje v Avstrijo.

* **Tihotapstvo srebra v Italijo.** Obmejna finančna straža na Rakeku je aretirala Viktorja Francetića, trgovca z manufakturnim blagom v Gospiću, ko je hotel pretihotapiti v Italijo 80.000 kron v srebru. Verjetno je, da je Francetić v zvezi z večjo tihotapjsko družbo.

Senzacija!

Prvenstvena nogometna tekma za kraljev pokal Jugoslavija: **Gradijanski** (v Zagrebu) pride v »Kino Dvor«

Proti korupciji (debelosti) učinkovito edino preizkušeno in najnovejšo sredstvo Lepoform tablete. Glavna zaloga: Lekarna Bahovec, Ljubljana (in Salus) 284a

Iz Ljubljane

u— **Težko je šlo izpod peresa,** a vendar je šlo. »Slovenec« je končno priznal, da se v letošnji sezoni z veliko vneto izvršuje popravila cest in hodnikov v Ljubljani. V svojo lastno škodo je pa ob tej priliki vrgel svoje oko tudi v Ravnikarjevo ulico v Vodmatu. Pritožuje se namreč, da se ni izvršil sklep občinskega sveta, kateri je ba je že parkrat sklenil, da se v tej ulici napravijo hodniki. Kdor pozna nesrečno lego te ulice, ki se je zgradila še pred inkorporacijo Vodmata k mestu, bo pritrldil, da je njena ureditev potrebna, četudi težavnejša. V občinskem svetu je bilo o tem vprašanju svojčas govora in so se sprejele nekatere resolucije. Toda kaj pomagajo še tako lepe govorice, namenjene javnosti, ko pa se čisto drugače odločijo, ko je treba stvar izvršiti. Finančni odsek zadnjega občinskega sveta, v katerem so vedrili in oblačili baš »Slovenec«, je namreč proračun za ureditev te ulice v vsem obsegu črtal in ni dovolil niti pare za Ravnikarjevo ulico. Zato je več kot jezuitsko in vrhu tega še smešno, ako se ravno »Slovenec« zavzema za izvršitev del, ki so jih uprav njegovi pristaši odklonili.

u— **Razdelitev nagrad obrtniškim vajencem.** V Mestnem domu v Ljubljani se je včeraj formalno zaključila razstava vajeniških del z razdelitvijo diplom, priznanj in nagrad vajencem in vajenkam. Svečanost, kateri so prisostvovali načelniki zadrug, mojstri in vajenci, je otvoril predsednik Zveze obrtnih zadrug g. E. Franchetti, poudaril pomen in uspeh razstave ter izrekel toplo zahvalo vsem faktorjem, ki so omogočili prireditve razstave. Tajnik Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Plešs je govoril o moralnih uspehih razstave, ki je visoko dvignila sloves slovenskega obrtnika. Vajencem naj bodo diplome in nagrade v ponos in bodrilo za strokovno usposobljenost. Poleg diplom so odlikovani vajenci prejeli tudi denarne nagrade, po eno slavnostno število »Obrtnega vestnika« in razstavni katalog. Po razdelitvi diplom in nagrad se je načelnik čevljarske zadruge z. Oblak zahvalil g. Franchettiju in zveznemu tajniku g. Kaiserju za poštovovalno delo v razstavnem odboru.

u— **Trgovski nameščenci in uradniki** se vabijo na sestanek, ki se vrši v sredo dne 8. julija 1925, ob pol 9. uri zvečer v prostorih Gremija trgovcev v Ljubljani, Aleksandrova cesta (palača Ljubljanske kreditne banke, vhod nasproti kino »Ideal«). Na dnevnem redu je razgovor o volitvah v Obrtno sodišče. K polnoštevilni udeležbi vabi Pomočniški zbor gremija trgovcev v Ljubljani. 1437

u— **Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani** opozarja članstvo, da se vrši izlet v Lesce in Vintgar v nedeljo, dne 12. julija z odhodom ob 6.43 jutraj z glavnega kolodvora ob vsakem vremenu. Obvezne prijave za celodnevno udeležbo do najkasneje sredo dne 8. julija. — Odbor. 1435

u— **Gradnja stanovanjskih hiš.** Stavnba zadruza »Stan in dom« je pričela z gradnjo stanovanjskih hiš med Tržaško cesto in železniško progo na travniku za državnim botaničnim vrtom. — Gradbena zadruza »Hera« je na Kodeljevem nakupila več stavbnih parcel za zgradbo malih stanovanjskih hiš.

u— **Najnovejše bluze, otroške plaščke, oblečke** priporoča Kristofč-Bučar.

u— **Umrl v Ljubljani.** Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Marija Binder, vdova tovarnarja in posestnika 68 let. — Ljudmila Babšek, dinmarica, 32 let. — Anton Legvart, kovač, 47 let. — Amalija Ojsteršek, šivilja, 20 let. — Marija Emeršič, žena umirovljenega železničarja, 68 let. — Janez Drofenik, kočarjev sin, 22 let. Jera Grill, vdova železn. sprevodnika, 82 let.

u— **Polijske prijave.** Od nedelje na ponedeljek so bili prijavljeni sledeči slučaji: 1 prestopok kaljenja nočnega mira, 12 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prestopok obrtnega reda, 1 prestopok prekočenja policijske ure in 2 prestopka hoje po železnici. Aretacija se je izvršila 1 in sicer radi beračenja.

u— **Zgubil se je dakelel (Zwergdackel),** rjave barve, star 7 mesecev. Kdor bi ga našel, naj ga izroči proti primerni nagradi v trgovini g. Kostevca na Sv. Petra cesti.

u— **Zopet tatvina v stanovanju.** V pritično sobico vinskega trgovca in gostilničarja Spira Zabore, stanujočega Pod Ježami št. 145 se je splazil v soboto zvečer neznan umizovik ter mu odnesel iz nezaklenje-

Morje, solnce in pesek v tistem zdravem kraju, s 1600 m dolgo obalo, z živo vodo in brez komarjev

Baška na Krku

Popolno oskrbo (hrana, prenočnica, dnevno kopanje, takse itd.) od Din 70 do 76 daje

Od 15. avgusta 15% popust! Hotel Grandić, Baška na Krku.

ne omarice večjo vsoto gotovine in razne listine.

Iz Maribora

a— **Tihotapec skozi okno.** Pri pregledovanju priljage na mariborskem kolodvoru so v soboto dopoldne organi finančne kontrole hoteli prijeli nekega Franca Repla, kateremu so pri odpiranju kovčega našli 1000 komadov ponarejenih bonov ratne štete. Ko pa je Repl opazil nevaren položaj, je v hipu skočil skozi okno in zasledovalcem ušel preko meje.

a— **Pretepači.** V nedeljo zvečer sta se spoprijeli na Aleksandrovi cesti dve izletniški družbi. Pri tem se je neki Babič, znan tihotapec, tako razvnel, da je začel obdelavati z nožem svoje nasprotnike. Krekpo mu je odgovarjal neki mesarski pomočnik, ki je hotel obvladati položaj z bikovko. Več udeležencev pretepa je dobilo po glavah batine s krvavimi posledicami. Družba je bila kmalu razpršena. Na kraju kravalja je obležala samo neka Pongraščeva, ki so jo morali prepeljati v bolnico.

a— **Članek »Nemški baron na pragu ječe«** moramo spopolniti v toliko, da je tudi zdravnik dr. Janković, ki je moral po nalogu sodišča še enkrat preiskati barona Eggerja radi odložitve nastopa kazni, spoznal istega za tako bolnega, da ba je ne more prenesti 14-dnevnega zapora v popolno novilo, modernih ter skozi in skozi higijsno urejenih prostorih mariborske jetišnice. Svar je postala resna in za javnost načelno važna: Egger ima ba je po ugotovitvi dveh zdravnikov srčno napako, ki se seveda ne izleži in je torej tako za vse večne čase oproščen nastopa kazni. S tem pa je dosegel več, kot če bi ga bili pomislili v denarno kazen. Sedaj mu ne bo treba niti te plačevati bi bi si bil bogati gospod Egger lahko prihranil mnogo stroškov dveh advokatov za prizive, prošnje za obnovitev postopanja in pomilostitve. Priporočamo ta izborni recept našlj javnosti in upamo, da bodo deležni njegove dobrote tudi obsojeni Slovenci, ki bolehalo na srčni napaki. Kar je priporočljivo za g. Eggerja, ki pridno šofira svoj avto med Mariborom in Sv. Kumoto, to bo šlo še mnogo laže pri naših plebejcih, ki si vrh tega slabšajo svojo srčno napako s pešhojo.

Iz Celja

e— **Izredni občni zbor Kluba naprednih slovenskih akademikov v Celju** je dne 5. julija izvolil svojim predsednikom abs. jurista g. Mirka Roša.

e— **Nova tvornica v Celju?** Po Celju krožijo precej zanesljive govorice, da namerava neki tukajšnji trgovec, ki se je že naslonil na neko tvornico surovin v Manchesteru, s pomočjo neke druge inozemske tvrdke ustanoviti tvornico za izdelovanje predmetov iz gumirane in impregnirane tkanine. Gre v prvi vrsti za izdelovanje plaščev za dež, prevlak za avtomobilske strelhe in spalnih vreč. Za to svrhu se zbira velika obratna glavčina.

e— **Nemci s slovenskimi imeni.** Na našo notico v petkovi številki, da bi si razni »Nemci« sedaj mogli dati popraviti svoje popačeno slovensko ime in ga pisati odsele pravilno po slovenski, odgovarja »Cillier Zeitung« na svoj lasten zavijajoč način. Pravi, da so ti ljudje s svojimi popačenimi imeni čisto zadovoljni in priporoča redkim Slovincem, ki nosijo nemško rodniško ime da se prekrste na slovensko. Nasprotno! Saj to smo ravno hoteli poudariti, da se imena ne bi smela pačiti No, če se pa kakemu »Nemcu« v Jugoslaviji le zdi umestno, da se pike še naprej Zeppetz, Wollegg ali Persmuck, pa se naj! S tem svojega bistva ne zabriše in mi bi z njim malo pridobili.

Damske promenadne toalete

najnovejše kreacije, na izbrlo in po meri: **Modni atelje M. Šarc Ljubljana** Kongresni trg 4-I.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 6. julija 1925.

Ljubljana, 306 m nad morjem.

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana . . .	7.	762.2	17.8	brevz.	jasno	
Ljubljana . . .	14.	762.4	20.6	jug. vzh.	obl.	
Ljubljana . . .	21.	763.2	17.8	brevz.		
Zagreb . . .	7.	760.6	21.0	jug. vzh.	jasno	
Beograd . . .	7.	761.3	19.0	sev. zap.	pol. obl.	
Dunaj . . .	7.					
Praga . . .	7.	759.8	16.0	jug. zap.		8.0
Inomost . . .	7.					

Solnce vzhaja ob 4.18, zahaja ob 19.50, luna vzhaja ob 17.57, zahaja ob 2.38. Barometer višji, temperatura n. žja.

Vreme se nam tudi v preteklem tednu kljub temu, da se je pričetkom tedna nekoliko izboljšalo, ni hotelo popolnoma popraviti. Še vedno je ostal razmeroma nizek zračni tlak v osrednjem delu Evrope od skrajnega severa do juga, le s to razliko, da se je bil pomaknil bolj proti vzhodu. V zvezi s tem so nastopili v vzhodnem delu srednje Evrope hudi nalivi s povodnjinami, v zapadnejšem predelu pa je prevladala severna zračna struja ter dovedla znova hladnih zračnih plasti daleč na jug. V vseh Alpah, razen na skrajnih južnih sektorjih, pokriva sneg višje vrhove, kakor da se nahajamo v maju, a ne začetkom julija.

Iz Trbovelj

t— **Uradni dan sodnije.** V sredo 8. t. m. bo navaden uradni dan, ki se vrši običajno vsako drugo sredo v mesecu v rudniški restavraciji. Ob tej priliki omenjamo, da smo prejeli iz Hrastnika prošnjo, naj bi se tudi v Hrastniku vršili navadni uradni dnevi, da se ne bo potreba voziti v Lasko. Kolikor nam je znano, se mora zavzeti za to v prvi vrsti občina, kamor se naj obrnevo vsi zainteresirani, da se bo to čimprej zgodilo.

t— **Ogoljufant kurjač.** Alojz Močnik, kurjač v Lokah, si je dal delati pri Ludviku Zolatu, krojaču, bivajočem v Spornovi hiši v Petelinovi vasi obloko, za katerega je plačal na račun v več obrokih 650 Din. Toda obloke le ni hotelo biti od nikoder in zgodilo se je celo to, da je Zolot odšel neznan kam, ne da bi obvestil o tem Močnika. Ker je ta zadevo prijavil orožnikom, se je Zolata vse povsod iskalo, dokler se ga ni našlo v vasi Razbure v občini Trebnje. Cela reč se bo sedaj končala pred sodiščem.

t— **Krajevna organizacija SDS,** opozarja da posluje vsak četrtek od 5. do 6. popoldne po en strankin zaupnik pri Goropetškju v Trbovljah in pri Ternovcu na Vodah. Ta dva sta delavstvu in drugim slojem brezplačno na razpolago bodisi z informacijami ali intervencijami.

t— **Na naslov Bratovske skladnice.** Po Trbovljah krožijo govorice, da namerava Bratovska skladnica namestiti v novi bolnici, ki jo bodo otvorili v jeseni, usmiljene sestre nune iz Ljubljane. Proti temu je najodločnejše delavstvo, ker ve, kako je bilo v stari bolnici, ko je bila še nova in so bile sestre tu in so bile razmere še vse drugače kakor sedaj, ko se vse modernizira in ni več na površju klerikalni režim. Ker je torej delavstvo popolnoma zadovoljno z navadnimi sestrami, ki so sedaj zaposlene, smo tudi mi proti temu, da bi se jih nado mestilo z nunami. Edino, kar bi bilo umestno, bi bilo to, da se nastavi še več takih sester, kakršne so že zaposlene, ker dosedanje prav gotovo ne bodo kos svojemu nalogu v novi bolnici. Ne sme se pozabiti, da je postavljena le ta z delavskimi žulji ter da se zato morajo upoštevati njihove želje, ne pa želje tistih gospodov, ki hočejo, da bi bile Trbovljane še bolj črne kakor so. Skoraj vsem je v spominu delzna bolnica v Ljubljani, kako delajo tam z bolniki usmiljene sestre nune, ki so vprico zdravnikov zelo vpludne in prijazne, ko pa ti odidejo, postanejo vse drugačne in so neznosne z verskim fanatizmom, s katerim nadlegujejo bolnike in jih ne puste v miru. Če ne bodo zadostovali te vrste protesti, je delavstvo trdno odločeno sklicati javni shod in na tem protestirati proti nameram »Bratovske skladnice. Upamo da ne bo prišlo do tega in da se bo ta stvar zadovoljivo rešila.

Iz Primorja

* **Zaplemba komunističnih knjig.** Po nalogu gorjskega podprefekta je bila zaplenjena druga izdaja od Janka Kralja spisane knjige »Boji malega naroda« iz zbirke »Rdeče knjige«, katero je pričela izdajati kmetsko delavska zveza v Gorici.

* **Smrten padec s kolesa.** Pred dnevi je padel 52letni gostilničar Alojzij Šfiligoj na poti iz Ločnice s svojega kolesa, pri čemer je zadobil težke notranje poškodbe. Šfiligoja so prepeljali v sanatorij Sv. Justa, kjer je nesrečnež podlegel zadobljenim poškodbam.

* **Nesreče brez konca.** V gorjsko bolnico je bil te dni prepeljan 26letni mizar Alojz Plesničar iz Trnovca, katerega je preel težko ranila granata na desni roki, ko je odkrival streho neke še od vojne preostale barake.

Preklic

Podpisani preklicujem in obžalujem krvo obrekovanje odnosno zatiranje pri posvetnem oddelku v Ptuj napram tukajšnjemu učitelju g. Franju Miklavcu ter se mu zahvaljujemo, da ni iskal zadoščanja sodnijskim potom

Načelnik krajnega šol. sveta na Runču **Martin Štuhec**

VI BODETE VEROVALI!

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) **»ključ«** traja kakor štirje pari drugih, ako kupite eden par. Dobivajo se v vseh prodajalnah.

Iz življenja in sveta

Husov dan

Po vsej Češkoslovaški so se vršile včeraj povodom obletnice mučeniške smrti mistra Jana Husa, čegar duh preveč tu danes mišljenje slehernega Čeha, velike svečanosti. Vsa mesta in okraj so položili na njegov spomenik vence z napisi, slavnosti na Staromestnem trgu pa se je udeležil tudi predsednik Masaryk.

Husovo smrt so njegovi nasprotniki slikali vsakovrstno, da bi jo opravičili. Zato je smatral Husov spremljevalec Peter iz Mladenovic za primerno, da poda verno poročilo o usmrtitvi.

«Ko je prišel Hus na kraj, kjer naj umre» — pripoveduje Peter iz Mladenovic — «je pokleknil, sklenil roke in molil psalme. Pri tem mu je padla z glave sramotilna krona. Krona je bila iz papirja, okrogla, lahek visoka in na njej so bili naslikani hudiči in okrog in okrog je bil napis: «To je največji krivoverec». In nekateri, ki so stali okoli, so rekli: «Posadite mu jo zopet na glavo, naj zgori s hudiči, svojimi gospodi, ki jim je služil.» Nato je Hus na povleč morilcev in rablja vstal in glasno molil: «Gospod Jezus Kristus, to kruto in sramotno smrt zaradi tvojega svetega nauka hočem pokorno in rad pretrpeti; prosim, odpusti vsem mojim sovražnikom!» Potem so ga vodili okrog in Hus je opominjal in prosil vse, naj ne mislijo, da je učil zmote, ki mu jih lažnivo pripisujejo in s krivimi pričami dokazujejo. Prosil je, da bi smel govoriti še s svojimi učenci. In ko so ti pristopili, se jim je zahvalil: «Hvala vam, ljubi bratje, za vse dobro, kar ste mi storili, kajti niste bili toliko moji stražniki, kot moji ljubi bratje. Trdno upam v svojega Odrašenika, za katerega sveti zakon rad umiram, da bom še danes z njim kraljeval.» Slekli so mu črno oblačilo ter ga privezali z vrvmi na šestih mestih k prevrtani deski, z rokami na hrbtu. Priostriili so desko na enem koncu ter jo zasadiili na travniku v zemljo. Ker je bil obrnjen z obrazom proti vzhodu, so rekli nekateri okoli stojčci: «Obrnite ga proti zapadu, ne proti vzhodu sonca, ker je krivoverec.» In zgodilo se je tako. Nato so mu deli pod grlo še verigo, polno soli, ter ga priklenili k deski. Pod noge so mu položili dve butari drv, nato pa ga obložili z drvimi, pomešanimi s slamo, do grla. Preden so ga podžigali, se je pripeljal k njemu še državni maršal Happe pl. Popenheim in z njim Klemov sin; opominjala sta ga, naj reši svoje življenje, naj prekliče, kar je učil in pridikal. Mister Hus ju je pogledal in odgovoril z visokim in jasnim glasom: «Bog mi je priča, da stvari, ki mi jih podtika po lažnivih pričah, nikoli nisem učil, niti pridikal. Edini namen mojega učenja in pisanja in vseh drugih mojih delani je bil ta, da bi ljudi izvedel iz grehov, in za to resnico, ki sem jo pisal in učil po božjem zakonu in razlagi svetih očetov, hočem danes veselo umreti.» Ko sta to čula maršal in Klemov sin, sta tlesnila v roke ter odšla. Rabil pa so ga podpalili. In mistr je z visokim glasom zapev dvakrat: «Kristus, sin živega boga, usmil se nas!» In ko je hotel zapeti v tretjič, je nastal veter ter mu obrnil plamen v obraz. Umolknil je ter v molitvi izdihnil dušo. Ko so otepili okoli njega domorodci in je njegovo telo, privezano z verigo k deski, še stalo, so ga rabil preverniti ter vrgli na ogenj, nakladali drva, razbijali kosti s kij, da bi hitreje zgorelo. Slednji so razdrobili tudi glavo. In ko so našli med drobišem srce, so priostriili kol, natakili srce kakor na raženi ter ga z drugim kolom tolkli. Rabili je držal v roki Husovo obleko; Klemov sin je pristopil ter jo ukazal vreči v ogenj, rekoč: «Čehi bi jo častili kot svetinjo.» Ko so vse ugnili, so natočili na prst, ki so jo precej globoko izkopal, na dvo-kolnico ter stresli v reko Reno, da tako zabrišejo na veke njegov spomin.»

Vse to prizadevanje je bilo zaman. Husov spomin bo slavljen, dokler se bo

glasil češki jezik na zemlji in dokler Čehi ne pozabijo na najslavnije dobe svoje zgodovine. — To pa ne bo nikoli!

Novi katastrofalni potresi

Komaj se je nekoliko poglobilo razburjenje na južnem Japonskem po groznem potresu pred par tedni, ki je zahteval mnogo žrtev, že se je zopet tresla zemlja skoraj v isti pokrajini.

Prvi sunek je bil v soboto ob 2.30 zjutraj, drugi ob 4.30. Smer je bila južna in sega v zadnji potresni okoliš okoli Osake, središča japonskih potresov, kjer je toliko vulkanov.

Največ sta trpeli mesti Kusosaka in Nijū, tudi mesto Tototori. Zemlja je vsa preprežena z velikimi razpokami, iz katerih se ponekod vali gost dušljiv dim. Cela vrsta hiš se je podrli; pravijo, da jih je več sto v razvalinah. Podrobnih vesti še ni, poslednje brzojavke pa velijo, da je precej mrtvih in ranjenih, ki so jih pokopale ruševine pod seboj.

Skoda je zopet veljkanska in gre v milijone. Na več kraji so pokvarjene železnice. Pri Tototoriju je bil razbit cel vlak.

Zanimivo je, da se je pojavil par ur po prvi nov potres v Kaliforniji, kjer je zopet napravil precej škode v Santi Barbari, kakor pred par dnevi. Bilo je več sunkov, ki na niso bili tako močni kakor zadnji. Mnogo hiš, ki so vzdržale sunke pred par dnevi ali so bile že pokvarjene, so se sedaj popolnoma sesule. Prebivalstva se je znova lotila panika. Mrtvih tokrat ni bilo. Hkrati je izbruhnil velik požar, naravna posledica vsakega potresa, ki se je hitro razširil tudi na sosednje gozdove, ki še vedno gore. Poslednja brzojavka govori celo o petem potresnem sunku zadnjih dni, ne ve na ničesar o njegovi sili.

Jasno je, da sta obe potresni središči, Japonska in Zapadna Amerika, v tesni zvezi. Vsa zapadna obala Amerike, Severne in Južne, in vzhodna obala Azije, predvsem Japonska in južno ležeča Avstralija, je skoraj nenehno v verigi ognjenikov, od katerih jih nekaj vedno deluje. Naravno je, da morajo tu biti potresi na dnevnem redu.

V 13 urah iz Londona v Berlin in nazaj

Povodom prisege novega nemškega državnega predsednika Hindenburga je poletel iz Londona v Berlin poseben aeroplan, ki je ponesel v nemško prestolico fotografa «Daily Maila», ki je napravil nekaj posnetkov svečane prisege v parlamentu in se potem takoj povrnil nazaj na Angleško, kjer je prinesel list že naslednji dan slike Hindenburgove prisege.

Ta polet je izvršil znani angleški pilot Alan Cobham, ki je lani poletel v Indijo. Letalec pripoveduje: «Imel sem svojo poletu v «Daily Mailu»:

Po zaitru sva se dvignila s spremljevalcem v Londonu in prišla v Berlin v šestih urah, ravno prav h kosilu. Preletela sva okrog tisoč kilometrov v tako kratkem času. Bila je to zelo udobna in prijetna vožnja. Kje na imam več miru kot visoko v zraku, tisoč metrov nad zemljo? Sedel sem udobno v svojem naslanjaču in vodil aparat. Motor je deloval brezhibno. Nihče me ni motil, nihče ni hotel govoriti z menoj. Ni me dražil ne telefon ne sluga. Vožnja sama je bila igrača in naravnost užitek. Pri poletu se živci veliko manj utrudijo kot pri vožnji z avtomobilom. Zakaj v zraku ti ni treba paziti na cesto, na signale, na prehode, na druga vozila in na ljudi. Ni se ti bati, da bi se zadel ob kak drog ali kaj drugega. Tu lahko razvijaš brzino, kakor se ti ljubi, oziroma kolikor vzdrži tvoj aparat. Nikjer policije, da bi te zapisala zaradi prepovedane vožnje. Da, v zraku, tu lahko zavriškarš veselja, ker si neomejen gospodar in ti nihče ne more do živca!

Stroj je bil isti, kot sem ga rabil pri poletu v Indijo in potem nazaj. Je to izvrsten aparat, ki se lahko popolnoma zanesem nanj. V kabini za menoj je sedel spremljevalec, inženjer Elliott. Ko sva letela preko Kanala, sem hotel z njim govoriti. Odprl sem okence, da vidim, kaj dela. In kaj je delal? Spal je. Kakor navadno, ga je čudoviti mir v zraku, mirna vožnja in enakomerno

ropotanje motorja uspavalo. Mož je ležal na svojem udobnem naslanjaču in spal spanje pravičnega, gotovo bolj mirno kot v prvovrstni kabini na ladji. Po mojem mnenju je zračna vožnja najboljši odhiti za trudne ljudi. Nisem ga hotel motiti, zato sem raje opazoval pokrajino pod seboj, ki se je vedno izpreminjala.

Pristala sva na novem letališču na Tempelhofu, in 20 minut kasneje sva že bila v hotelu, kjer sva se dobro nasitila. Ob 12.45 je prišel predsednik Hindenburg po prisegi iz zbornice. Par posnetkov, prevzel sem že pripravljene fotografske plošče iz poteka slavnostne seje in že sva držala s pripravljenim dirkalnim avtom proti letališču. Ob 13. sva bila v zraku, ker so bile vse carske formalnosti opravljene in sva se brez pristanka povrnila v London. Kamor sva dospela ob 19.45 po šestintrideseturni kratni vožnji.

Vidi se, da je zlasti za trgovca letalo naravnost idealno vozilo. Vse dopoldne in tudi popoldne lahko opravlja svoje posle, potem pokosi in sede na aeroplan, ki ga prepele do večera v Berlin, kjer pride ravno prav za večerjo in gledališče. Drugo dopoldne se lahko mirno posveti svojim poslom, se vsede po obedu na letalo in je zvečer lepo doma v Londonu. Okrog 2000 kilometrov napravi torej v komaj 13 urah. Z doma je bil le 32 ur. Z vlakom in parnikom bi za isto vožnjo rabil najmanj pet dni.

Proces Lederer

V sodni razpravi zoper ženo bivšega madžarskega nadporočnika Ledererja zaradi soudeležbe na roparskem umoru prekaivalca Koudelke v Budimpešti, je nastopil zanimiv preokret.

Gustav Lederer, ki je bil pred nedeljo obsodjen na smrt zaradi umora Koudelke, je začel kazati znake verske blaznosti. Ves dan čita sveto pismo, in ako mu ga hočejo vzeti iz rok, začne besneti in tuliti in rievati toliko časa, da mu vrnejo knjigo. Zdravniki ga opazujejo, dosel pa še niso mogli ugotoviti, ali gre res za blaznost, ali pa obsojenec le simulira, da bi ga oprostil.

Ledererjeva odločno taji krivdo na umoru Koudelke in vztraja pri svoji prvi izpovedi, da so umorili prekaivalca neznani častniki, ki nemara spadajo k Pronaveji skupini. Kot priča je bil zaslišan tudi preiskovalni sodnik, ki je vlogi preiskavo zoper Ledererjevo, iz njegovih izpovedi se vidi, da je žena morala še biti pronadel človek kot njen mož.

Velikanska senzacija je zbudila izpovedba vojska Arpada Demiak, ki je bil zaslišan v soboto kot priča. Demiak je namreč zanj zaradi volunturnosti v celici v vojaški iztisnici, ki se nahaja tik Ledererjeve. Ta kaznienec, ki je prišel na razpored uklenjen, je povedal, da je govoril z Ledererjem skozi luknjo, ki navadno služi za odvajanje dima iz peči v dimnik.

Lederer je izjavil Demiak, da je prišel dne 6. junija t. l. v svoje stanovanje in je našel Koudelko že mrtvega. Prekaivalca je ustrelila njegova žena. Povedala mu je, da jo je Koudelka zasledoval z ljubezenskimi namumi in da ga je zato ubila. Kot mož in častnik je Lederer vzel krivdo nase, da reši svojo ženo.

Za izpoved kaznienca je vse občinstvo zelo vznemirilo, ker se zelo razlikuje od običajne, ki je po izjavi preiskovalnega sodnika zmožna vsakega zločinca.

Sodišče išče sedaj v Ledererjevo, naj nove imena onih častnikov, ki so, kakor pravi, umorili Koudelko, da jih more zaslišati. Ona na trdovratno vztraja pri tem, da ne pozna imen, ampak da bi jih morda spoznala, ako bi jih videla.

Kakor se vidi iz vsega poteka procesa, ne bo še tako kmalu razsodbe.

× Velika železniška nesreča v Rusiji. Kakor javljajo iz Moskve, je skočil ekspresni vlak Cita-Moskva v bližini Novonikolajeva v Sibiriji iz tira in se prevrnil. Pri tem se je več vagonov popolnoma razbilo. Pri nesreči se je ubilo devet ljudi, 377 pa jih je bilo ranjenih.

× Drama v gimnaziji. V četrtek je streljal na dvorišču gimnazije v Pasingu na Bavarskem med odmorom ob 10. neki osemšolec na svojo sošolko, potem pa sam nase.

Oba sta smrtno nevarno ranjena in so ju takoj prepeljali v bolnišnico. Dijaki pripovedujejo, da je dijakinja pred kratkim dala tovarišu na kolodvoru v Pasingu kufot. Ko je osemšolec kasneje ustavljal dijakinjo

na dvorišču gimnazije in zahteval pojasnila, zakaj mu je dala zausnico, mu je odgovorila: «Ako ste dijak, morate vedeti, kaj vam je storiti.» Nato je segel prenapetost po revolverju.

Pokrajinska skupščina UJU v Šoštanju

UJU poverjeništvu Ljubljana je priredilo dne 4. in 5. julija v Šoštanju svojo letno pokrajinsko skupščino, ki je pokazala na eni strani enodušnost slovenskega učiteljstva za narodno državno osnovno šolo, na drugi strani pa je dokumentirala veliko strokovno sposobnost in stanovsko zrelost našega učiteljstva v organizacijskih vprašanjih.

Šoštani, rodni kraj bratov Vošnjakov, dr. Josipa, velikega narodnega buditelja in Mihaela, očeta slovenskega posojilništva in zadružništva, je okrasil gostom v pozdrav svoje domove z narodnimi in državnimi zastavami. Prijazni mestni prebivalci so storili, kar je bilo mogoče, da bi zborovalci prebili ta dva dneva v zadovoljstvu in da bi ponesli s seboj najlepše spomine, kar se jim je tudi v polni meri posrečilo.

Zborovanje delegacij

Že prvi dan, v soboto dne 4. julija je pripeljal pomnoženi vlak nad 250 delegatov in delegatov iz raznih krajev širne Slovenije v bivši nemški in nemškotarski, danes pa narodno zavedni Šoštani. Takoj po določitvi stanovanj in prehrane gostom, kar se je izvršilo gladko in točno po načrtu in zasnovah posebnega pripravljalega odbora, ki mu je načeloval učitelj Martin Vrečko, se je vršila seja širšega sveta, katere so se udeležili poleg ožjega vodstva tudi predsedniki, oziroma zastopniki 32 okrajnih učiteljskih društev. Odseki: stanovsko - politični, gospodarski, kulturno - pedagoški, tiskovni, narodno - prosvetni, za stanovski naročaji, za obmejno šolstvo ter stanovsko - obrambni so dobili v razpravo razne predloge in referate, porazdelili se v odkazane lokale in pričeli takoj z delom. Razprave v odsekih so trajale do 1. ure popoldne, posamezni odseki so nadaljevali delo že od 2. do popoldanske delegacijske zborovanja. Odseki so obdelali ogromno gradivo stanovskih in šolskih vprašanj.

Ob 16. uri je otvoril poverjenik gosp. ravnatelj Luka Jelenc delegacijsko zborovanje ob polnočevnem zastopstvu delegatov in imenoval zapisničarjem ed. Erno Pevnikovo iz Šoštana in šol. upravitelja Ljudevita Muska iz St. Vid pri Ptuj. V otvoritvenem nagovoru je orisal g. poverjenik delo vodstva organizacije od zadnje skupščine, zlasti delo na šolskem zakonu. Poudarila važnost sedanjega doba, ko se ustvarja tako važen zakon. Dotakne se tudi materialnih in pravnih vprašanj učiteljstva. Poudarja razveseljiv pojav, da se leto za leto množe vrste naprednega učiteljstva in bo skoro napolnjen dan, ko bo v Sloveniji pri učiteljskem stanu «en hlev in en pastir».

Nato je podal strokovni tajnik Rudolf Dostal svoje poročilo o delovanju ožjega in širšega sveta ter cele organizacije v preteklem poslovnem letu. Iz njegovega poročila je posneti, da šteje učiteljska organizacija v 32 okrajnih učiteljskih društvih 2683 članov in je napredovala od lanskega leta za 197 članov. Očrtal je notranje stanovsko delovanje organizacije, razmerje urave vodstva do članstva in do centrale v Beogradu. Društvena statistika izkazuje 131 zborovanj in 151 predavanj, kar priča o velikem internem prosvetnem delu učiteljstva, kar je širši javnosti neznano. Nadalje opisuje razne stanovske dogodke in jubileje v ožji in širši organizaciji, med njimi izročitev častne diplome poverjenikovemu namestniku g. ravnatelju Antonu Gnu-u na Dolu pri Hrastniku, ki si je pridobil neverjetnih zaslug za stanovsko organizacijo, nadalje 25-letnico javnega delovanja zagrebškega poverjenika prof. Skaviča in 40-letnico javnega delovanja člana glavnega odbora UJU v Beogradu oblastnega šolskega nadzornika Mihajla Stanojeviča, s katerimi spajajo slovensko učiteljstvo stare iskrene bratske in tovariške vezi.

Tajnik Dostal poroča nadalje podrobno o prosvetnem delu učiteljstva. Poudarja, da tvori UJU danes že samo na sebi eminentno prosvetno organizacijo, ki ji ne more nihče odrekati velike važnosti in pomena za šolstvo, za učiteljstvo in splošno za narod. V prosvetnem pravcu delujejo 3 organizacijski listi: Učiteljski Tovariš, Popotnik in Zvonček. Poverjeništvu izdaja posebno «Stanovsko-strokovno knjižnico» in perijodično dramatično publikacijo «Šolski oder». Članstvo vzdržuje «Slovensko šolsko Matico» in «Učiteljski Ferijski Savez» in se udeležuje pri ljudskih visokih šolah v Mariboru, v Celju, na Jesenicah itd. Omenja agilno aktivno sodelovanje zlasti mlajšega članstva pri Sokolu in pri Orjuni, pri Jugoslov. Matici itd., ki slone v preminogih krajih skoro izključno na ramah naprednega učiteljstva. Govori o samoozbrazovalnem delu učiteljstva in o učiteljskih go spodarskih institucijah, o pedagoško-didaktičnem krožku v Mariboru, privatni ustanovi nekake višje pedagoške šole, socialnem gospodinjstvem in higieničnem tečaju učiteljev v Ljubljani, o društvu «Samopomoč» in raznih drugih učiteljskih prosvetnih in gospodarskih napravah.

Tajnik navaja nadalje izpremembe v prosvetni upravi, obilih potrebnih in ne potrebnih namestitvijah in premetstvih in uporabo glasovitega čl. 71. činov, zakona, izvršeno ločitev prosvetne uprave ljubljanske in mariborske oblasti. Podrobno očrta delo učiteljstva na projektu šolskega zakona in poudarja pri materialnem vprašanju predvsem potrebo izplačila razlike in največje bednike, upokojece pred novim zakonom.

Poročevalec sklene s pozivom: Delavcem potrebujemo, resnih, aktivnih, poštrevolnih! V delu je užitek, v delu je spas, v delu je jugoslovenska bodočnost! Vsi pa si moramo biti svesti ene-ga cilja: sreča, blagostanje, kulturni napredek in v tem spas domovine!

Po tajnikovem poročilu se je vnela obširna debata, na kar je delegacija vzela referat na znanje.

Blagajniško poročilo je podal nato glavni blagajnik poverjenstva Mirko Fegic. Članarina preteklega leta je znašala 186.090 Din, naročnina Učit. Tovariša od nečlanov 8903 Din, Popotnikova 4096 Din. Skupnih prejemkov je bilo 319.450 Din; bilanca kaže 949 Din dobička. Nato poda še račune in proračune posameznih organizacijskih listov.

Za blagajnikovim poročilom je referiral kot odposlanec ministrstva prosvete referent g. Pavel Fléré o administrativnih in pravnih zadevah učiteljstva z ozirom na sedanjí položaj. Referatu je sledila dolga stvarna debata, tekem katere je g. referent odgovarjal posameznim s predmetnimi pojasnil. Ob 21. uri je poverjenik prekinil zborovanje ob prihodnjega dneva ob 8. uri zjutraj.

Sokolska akademija

Zvečer se je vršila na čast gostov odlično uspeša prireditve šoštanskega Sokola v Sokolskem domu. Občinstvo, domačini in zborujoče učiteljstvo je napolnilo obširno dvorano do zadnjega kotička. Občudovali smo precizno izvajane proste vaje za l. 1925, od moškega naraščala in članic, člani so nam pokazali 1 uro v telovadnici, gojenke na ritmično vežbo «Petko». Prekrasni so bili članski kipi: mornar, disk, lok, kopje, preže, borilno sabljanje. Zaključila je skupina vseh oddelkov. H koncu je stopil na oder starosta brat Tone Kurnik in v dolgem temperamentnem govoru izjavil hvaležnost poedinca do staršev in učiteljev, hvaležnost sokolskega društva v Šoštanju do učiteljstva, ki je bilo vedno med prvimi borci, opisal je učitelja-vrtinara, sejalca in zlatarja. Spomnil se je še posebno navzočih učiteljev-veteranov, ki so obhajali 44. in 45. letni jubilej učiteljstva, oziroma mature (Trobelj, Farkaš, Cugmus, Kit, Viher, Stibler, Salomon, Šmid, Porekar, Smolnikar, Zotter). Po prireditvi se je razvila prijetna zabava s petjem, plesom in neumornim sviranjem salonskega orkestra.

Drugo jutro v nedeljo dne 5. julija se je nadaljevalo najprej prekinjeno delegacijsko zborovanje. Poročevalci odsekov so podali svoje referate in so se napravili sklepi za delovanje organizacije v bodočem letu.

Glavna skupščina

Ob pol 11. uri je otvoril v sokolski dvorani g. poverjenik Luka Jelenc 5. pokrajinsko skupščino UJU poverjenstva Ljubljana ob navzočnosti 800 do 1000 članstva. Obširna sokolska dvorana ni mogla sprejeti ogromne mase in je moralo mnogo udeležencev poslušati zborovanje pri odprtih vratih. Skupščino so počastili s svojo navzočnostjo in s pozdravnimi nagovori: v imenu domačega šolskega učit. društva šolski upravitelj Vinko Stopar, v imenu mestne občine šoštanske župan g. Franc Vrečko, v imenu ministr. prosvete g. Pavel Fléré, v imenu glavnega odbora UJU g. oblastni šolski nadzornik Mihajlo Stanojevič, v imenu prosvetnega oddelka mariborske oblasti g. Henrik Schell, v imenu šoštanskega Sokola starosta br. Tone Kurnik, v imenu «Orjuna» g. Peter Riharič, v imenu Obratnega društva g. Jakob Volk, v imenu srezkega poglavarja komisar g. Allec, v imenu državne oblasti predstavnik sodnije g. Anton Potočnik. Skupščino so posetili še g. gerent ljubljanske občine šolski upravitelj Anton Likozar, oblastni šolski nadzornik g. Engelbert Gangl z g. ravnateljem Ferdo Juvancem in skoro vsi srezki šolski nadzorniki mariborske in ljubljanske oblasti. Iz prežidja se je odposlala brzojavna vdanost na izjavo Nj. Vel. kralju A. kсандru in pozdravna brzojavka g. prosvetnemu ministru Svetozarju Pribečeviću.

Nato si je izposlil beseda g. poverjenikov namestnik g. Anton Gnuš, šolski ravnatelj na Dolu pri Hrastniku, in uprav. gniljivo čestitaj, prisrčno, kakor more to samo prijatelji in tovariši, g. Luka Jelencu k 30letnemu jubileju načel-ske učiteljske organizacije. V imenu članstva mu je izročil skromno darilo, zlato uro in verižico s poklonitvijo «UJU poverjeništvu Ljubljana 1895-1925». Burno odobravanje je sledilo temu redkemu, a zato tem bolj pomembnemu dogodku. Poverjenik Jelenc se je v iskrenih besedah zahvalil za čestitke in darilo ter je poudarjal, da ga je pri

Vsakdo si želi

epih elegantnih letnih oblačil. To je doseči mogoče le, ako si blago pristno angleškega izvoza kupite pri najcenejši oblačilnici

Drago Schwab - Ljubljana
Dvorni trg pod Narodno kavarno.

Giovanni Boccaccio:

Trije prstani

Saladin je bil tako hraber, da se je od pripročega moža povzpelo do časti babilonskega sultana ter je priboril več zmag nad saracenskim in krščanskimi knezi. Nekega dne pa je opazil, da je ves njegov zaklad izčrpan. Potrebnoval je takoj veliko vsoto denarja, ki je v toliki naglici ni mogel od nikoder dobiti.

V tej zadregi so je spomnil bogatega žida Melhizedeka, ki je v Aleksandriji na oderuške obresti posojal denar. Toda skopji žid bi gotovo ničesar ne dal prostovoljno, očitne nasilnosti pa se Saladin ni maral posluževati. Toda stiska je bila velika; zato je Saladin premisljal, kako bi prisilil žida, da odpre svojo možnjo. Dal ga je poklicati k sebi, prijazno mu je velel, naj sede, potem je začel:

«Vrli mož, razni ljudje so mi pripovedovali, da si zelo moder. Povej mi torej, katera vera je prava, judovska, saracenska ali krščanska?»

Žid, ki je bil resnično pameten človek, je opazil v Saladinovih besedah nastavljen past. Zato je hitro pomislil in dejal:

«Odgovoriti na tako vprašanje je pač težko; toda blagovolji poslušati malo povest, ki ti pove vse, kar si mislim jaz o tem vprašanju:

«Nekj bogatin» — je začel pripovedovati — «je imel med svojimi dragotinami kaj dragocen prstan prav posebne vrednosti in lepote. Iskreno je želel, da ostane ta prstan vedno v posesti njegovih potomcev. Zato je določil: sin, ki dobi po njegovi smrti ta prstan, naj bo pred vsem drugimi glavar družine. Tako se je podedoval tisti prstan od odu do rodu, in utrdila se je obenem vera, da nosi prstan v sebi tajno srečenosno moč.

Toda zgodilo se je, da je imel neki oče tri sinove. Vsi so se potezali, da bi od svojega zelo starega očeta dobili prstan. Vsi trije so bili enako dobri in vsi trije očetu enako ljubi in dragi.

Oče ni vedel, kaj naj stori. Da bi zadovoljil vse, je obetal prstan vsem trem. Končno si je izmisliš sledeče: skri-

vaj je dal napraviti še dva prstana, ki sta bila pravemu čisto enaka. Tako je na svoji smrtni postelji lahko izročil skrivaj vsakemu sinu po en prstan. . . . Ko so po očetovi smrti sinovi prevzeli maj dedščino, ni mogel nihče povedati, čegar prstan je pravi.

«Tako, milostljivi knez, je tudi s tremi verami: vsak si domišlja, da ima prstan Očeta sveta ter da je pravi dedič Niegovih nauk. Katera je resnično prava, to pa je še do danes neodločeno. . . .

Saladin je izprevidel, kako spretno se je izmuznil Žid iz zanke, in ker je izprevidel, da je zares moder in pameten človek, mu je povedal svojo željo kar naravnost. In ni se zmotil, Žid mu je pomagal iz zadreg. Zato ga je Saladin vse svoje življenje spoštoval kot prijatelja.

KNJIGE leposlovne in znanstvene v vseh jezikih kupuje po primernih cenah Ljudska knjižnica v Mariboru, Narodni dom.

vseini njegovem delovanju vodila vedno le skrb za narodno šolstvo ter za čast in ugled učiteljskega stanu.

Ob 14. se je skupščina nadaljevala in sta podala oblastni šolski nadzornik v Beogradu g. Mihajlo Stanojević in šolski upravitelj v Studenci pri Mariboru g. Anton Hren svoji poročili, in sicer prvi o temi »Novi pokreti v vaspitanju; radna škola i Daltonski plan«, drugi o temi »Sedamda doba in učiteljstvo«.

Končno je še prečital urednik Učiteljskega Tovarisa g. Ivan Dimnik resolucije, ki jih je na podlagi elaboratov posameznih odsekov izdelal poseben redakcijski odbor.

Brojavo in pismeno so pozdravili skupščino: Za izvršni odbor UJU v Beogradu podpredsednik Pero Vuksanović, v imenu UJU poverjenstvo Beograd Milan Popović, iz Splita sreziški poglavar Viher, iz Kustva predsednik uč. društva Ante Rubeska in šolski nadzornik Bf. sreziški šolski nadzornik v Logatcu Fr. Merljak in upok. šolski upravitelj v Kandiji Janko Leban.

Tako se je završila ta veličastna manifestacija učiteljstva v splošno zadovoljnost organiziranega članstva kakor tudi vseh ostalih faktorjev, ki so pripomogli k izredno lepo uspehi skupščini. — R. D.

Glavna vsebina resolucij ZAKON O OSNOVNIH ŠOLAH.

Učiteljstvo odobrava predloge in spomnimo poverjenstva UJU Ljubljana ter poziva glavni odbor UJU v Beogradu, merodajne faktore in narodne poslance, da upoštevajo te nujno potrebne izpremembe.

Posebno poudarja, da je potreba stati neokrnjeno na stališču osemletne šolske obveznosti, uč. stalnost in ločitve šolske uprave od politične; nadalje, da odklanja sedanja določila o disciplinarnem postopanju in o cenah št. 87 toč. 1.) in št. 106. V. odst. po projektu ter zahteva, da se izvede demokratična šolska uprava pri kateri bo v polni meri sodelovalo tudi učiteljstvo na podlagi učiteljskih zbornic, ki naj bi jih predvideval že šolski zakon.

Učiteljstvo poziva tudi vsa šola naklonjeno javnosti in časopisje, da brani državno šolo in napredne principe v šolstvu v najširših krogih naroda, proti vsem reakcionarnim nakanam.

ŠOLSKO NADZORSTVO.

Učiteljstvo vztraja pri svojem principu šolskega nadzorstva, da bodi poverjeno nadzorstvo osnovnega šolstva le priznanim učiteljem iz vrst osnovnošolskega učiteljstva.

VIŠJA PEDAGOŠKA ŠOLA.

Ker smatramo višjo pedagoško šolo za postulat, ki naj služi v prvi vrsti za višjo nadaljnjo izobrazbo vsemu učiteljstvu, ter da se odpravijo kvamri uplivi, zahteva učiteljstvo:

- 1.) Da se z zakonom o višji pedagoški šoli določa kot smoter v prvi vrsti obvezna nadaljna izobrazba učiteljstva in ne usposabljanje sreziških šolskih nadzornikov in meščanskošolskih učiteljev.
- 2.) Za prehodno dobo naj se odpravijo omejitve tako glede števila in starosti za sprejem ter naj se omogoči vsemu učiteljsstvu posejanje višje pedagoške šole.
- 3.) Tako naj se ustanovi višja pedagoška šola pri univerzi v Ljubljani in tudi v drugih centrih države, da bodo imelo učiteljstvo čim širšo priliko za nadaljnjo izobrazbo.
- 4.) Pedagoške šole naj se povzdignejo na stopnjo visokih šol enakim ostalim fakultetam in naj se ustanove pri njih tudi pedagoški in psihološki laboratoriji.

UČITELJSKA IZOBRAZBA.

Zahtevamo, da se učiteljska izobrazba temeljito reformira. Pozivamo vlado, da predloži projekt zakona o učiteljski izobrazbi tudi učiteljstvu v vpogled in mnenje.

MODERNA PEDAGOŠKA STREMLJENJA.

V svrhu študija modernih pedagoških stremiljenj in napredka v šolstvu in v vzgojstvu naj vlada odpošlje sposobne učitelje iz vrst osnovnošolskega učiteljstva v inozemstvo, da proučijo tamošnja izkustva in jih uporabi pri nas ter priredi sama državne tečaje v to svrhu.

V državi naj se ustanove poizkusne šole, poizkusni razredi in reformni poizkusni učni načrti, kjer bi se uporabilo novo metodo in ureditev šolstva. Pri prosvetni upravi naj se osnuje poseben reformni oddelek za vodstvo te reforme.

Država naj ustanovi pedagoški inštitut, ki bi s podporo države izdal pedagoška dela. Do ustanovitve tega inštituta naj da država stalno subvencijo Pedagoškemu knjiž. zboru v Zagrebu, Slovenski šolski Matici v Ljubljani in Pedagoškemu društvu v Beogradu.

V oblastih naj se ustanove centralne pedagoške in sreziške učiteljske knjižnice.

MATERIJALNE IN PRAVNE ZAHTEVE UČITELJSTVA.

V zadevi materialnih in pravnih zahtev učiteljstva zahtevamo, da se uveljavijo s šolskim zakonom vse one zahteve, ki so navedene v spomenici in izpremenjenih predlogih Poverjenstva UJU, Ljubljana k projektu šolskega zakona.

Posebej poudarjamo:

Da država takoj izplača dolžno razliko od 1. oktobra 1923. do 1. maja 1924.

Dovolijo naj se polne draginske doklade in stanarina poročenim učiteljem s šolskim zakonom.

Z ozirom na silno podraženje stanovanj zahtevamo zvišanje stanarine v smislu št. 37. Uradniškega zakona, do časa, da se zgradijo za vse učiteljstvo primerna stalna stanovanja.

Zahtevamo, da se vsotejajo volja in kaderska leta tudi učiteljstvu v prečasnih krajih in da ministrstvo ne ukinja že pridobljenih priznanj pravic.

Protestiramo proti določilom predloženim finanč. odborom, ki poslabšujejo uradniški zakon in pričakujemo od narodnih poslancev, da taka določila odklonijo.

ZAHTEVE ZA UPOKOJENCE.

Izda naj se zakon, po katerem se bodo prevele kronске pokojnine na dinarske ali pari.

Upokojencem naj se prizna stanarina, ki so jo prejeli po stari draginski uredbi. Dovolijo naj se jim pravica do neomejenih legitimacij za vožnjo po železnici s 50% popustom in naj se izpremeni v tem pogledu pravilnik.

Uveljavijo naj se vprašanja tičočja se staroupokojencev, ki jih vsebuje mednarodna konvencija, sklenjena 6. aprila 1921 v Rimu.

ORGANIZACIJA KULTURNEGA GIBANJA IN NARODNO PROSVETNO DELO.

Kultura in strokovna izobrazba članstva UJU bodi najtrdnjša in najtrajnejša podlaga naših organizacij.

V tem pogledu naj prične okrajna učiteljska društva s kulturnim prerobenjem učiteljstva, prirede naj se socialno izobraževalni tečaji za učiteljstvo.

Narodno prosvetno delo naj se nadaljuje v začetni in začetni smeri, da se vzgoji za mladino prosvetne delavce in ustvari teren za umevanje kulturnega in prosvetnega ter gospodarskega dela med narodom.

Knjižnični centralne knjižnice poverjenstva UJU naj bo istočasno tajnik centralnega odseka za to gibanje.

OBMEJNO ŠOLSTVO.

Ponovno opozarjamo na veliko važnost obmejnega šolstva v nacionalnem in državno obrambnem oziru.

V tem pogledu naj se izvajajo resolucije skupščine poverjenstva UJU v Krškem leta 1924.

SODELOVANJE PRI IZVENSTANOVSKEM TISKU.

Pozivamo učiteljstvo, da deluje tudi pri izvenstanovskem časopisju, ki je šolstvu naklonjeno. Posebno naj brani v tem tisku šolo proti napadom in naj seznajna javnost za zahtevami učiteljstva glede šolskih in stanovskih vprašanj. Podpirajmo prijateljsko časopisje tudi s poročili obče javnega, kulturnega, prosvetnega, gospodarskega in socialnega značaja, da se to časopisje lahko razširi in ukorenini med narodom.

GOSPODARSKA ORGANIZACIJA.

Gospodarsko organizacijo moramo smatrati za temelj in predpogoji dobre stanovske organizacije; zato moramo naša stanovska gospodarska podjetja podpirati z vsemi moralnimi in materialnimi sredstvi.

VZGOJA STANOVskega NARAŠČAJA.

Vzgoja stanovskega naraščaja naj se nadaljuje v smislu resolucij sprejetih na pokrajinski skupščini v Krškem. Poverjenstvu naj prične izdajati kot prilogo Učiteljskega Tovarisa enako »Prosveti« tudi organizacijsko glasilo za stanovski naraščaj.

Prestanek »Učiteljskega sklada« naj se razdeli odsekom za stanovski naraščaj v Mariboru in v Ljubljani, ki položita Poverjenstvu obračun.

USTANOVITEV PRAVNEGA ZASTOPSTVA ZA UČITELJSTVO.

V Mariboru in v Ljubljani se ustanovita pravno obrambna odseka Poverjenstva, ki bodeta dajala pravno pomoč in nasvete članstvu in bodeta posredovala v takih zadevah pri šolski upravi in drugih oblastvih. V to svrhu se izdela poseben pravilnik.

Sport

S. K. Jugoslavija“ prvak države v nogometu Jugoslavija zmagala nad Gradjanskim v podaljšani tekmi 3 : 2 (2 : 2 in 1 : 1).

Zagreb, 6. julija.

Ob ogromni udeležbi sportnega občinstva, skoraj iz vseh krajev naše države, se je v nedeljo vršil dramatični boj za nogometno prvenstvo države med beograjsko Jugoslavijo in zagrebškim Gradjanskim. Lepo igrišče Gradjanskega je nudilo krasno sliko. Velikanska tribuna polna elegantnega občinstva. Glede »drukanja« najbolj nevarna vzhodna stran nabasano polna drugarjev za Gradjanskega. Beograjski kibici so se vgnezdili na tribuni. Med občinstvom je bilo mnogo navdušenja, toda od kakih incidentov ni prišlo.

Moštvi sta nastopili v sledeči postavi

Jugoslavija

Nemes, Ivković, Petrović, Načević, Mahek, Marković, Djordjević, Jovanović, Luburić, Petković, Sekulić.

Gradjanski

Vokaun, Dasović, Polić, Vragović, Rupec, Hitrec, Babić, Götz, Pasinek, Mantler, Pavlekovski.

Jugoslavija je svojo zmago zaslužila predvsem radi tega, ker je bilo njeno moštvo izbalansirana enota. Moštvo je igralo izredno mirno in brez vsake treme. Napadalna vrsta je lepo kombinirala in se odlikovala zlasti s krasnim oddajanjem žoge. Vodja napada Luburić je izredno inteligenten igralec. Na krilih je vzbujal pozornost Sekulić, toda tudi Djordjević ni mnogo zaostajal za njim. V krilski vrsti je srednji krilec s svojima dobrima tovarišema pokazal lepo premišljeno igro. Po nedeljski tekmi se brez pretiravanja lahko trdi, da je desni branilec Jugoslavije, mladi Ivković, naš najboljši branilec. Bil je povsod in čutil nevarne situacije; ostal je vedno zmagovalček, najsib proti posamezniku ali proti celokupnemu napadu Gradjanskega. Njegov drug Petrović ga ni dosegal, bil pa je tudi on za Zagrebčane trd oreh. Vratar Nemes je rešil, mnogokrat z nevarnimi robinzonadami, kočljive situacije.

Gradjanski je zlasti v prvi polovici igral izredno slabo. Vokaun v голу je bil nervozen, zato se je najbrže tudi večkrat tako slabo plasiral. Dasović, ki je v drugi polovici prešel v napad, je delal napako za napako. Polić pa je bil skoraj nemogoč. Njegovi strelji so slabi. Poleg tega ni pokazal nobenega smisla za plasiranje. V krilski vrsti sta odpovedala Rupec in Vragović. Za to pa je Hitrec dal iz sebe vse, kar je mogel in je njegova zasluga, da poraz Gradjanskega ni bil večji. V napadu ne zaslužita graje Götz in Pasinek. Najslabši je bil Babić. Mantler je bil v obrambi boljši.

Potek igre

Tekma se prične z napadom Jugoslavije, ki se izjalovi. Gradjanski postira, toda žoga gre v out. Napad Jugoslavije si z lepimi kombinacijami napravi pot do gola domačinov. V 6. minuti zabije po strelu Jovanovića, ki odleti od prečke v polje. Djordjević prvi gol za Beograjčane, ki nato nadejljujejo s svojimi napadi. Obramba Gradjanskega dela zelo slabo, vendar Beograd ne more doseči uspeha. V 15. minuti se posreči Götzu po lepem centru Pavlekovića izenačiti. Igra postaja izredno ostra. Sledijo nevarni napadi Jugoslavije, toda z veliko požitvostjo uide Sekulić, Vokaun teče prepozno iz gola in že tiči vodilni gol v vratih Zagrebčanov.

grebčanov. Gradjanski se nekaj porjavlja in v 32. minuti se mu posreči izenačiti. Eno minuto kasneje sodnik ne prizna gola, ki ga je iz of side zabil Götz. Regularna tekma konča neodločeno z 2 : 2.

Podaljšek igre

V 2 x 15 min. podaljšani tekmi doseže Petrović v 3. minuti vodilni gol. Sedaj se vrže skoraj vsa Jugoslavija v obrambo, da obdrži doseženi rezultat. Vse strelja samo v out. S to taktiko, ki bi jo bilo mogoče v drugih tekmah obsojati, ki pa v prvenstvenih tekmah ni neobičajna, se Jugoslaviji tudi res posreči preprečiti, da bi mogli Zagrebčani izenačiti. Gradjanski sicer ljuto napada, toda ne more doseči uspeha. Zmagala je zasluženo Jugoslavija, ki je brezdvomno igrala lepši nogomet od domačinov.

Sodnik Mazić je bil objektivni.

Pred tekmo je zastopnik kralja, armijski general Matić, izročil ZNP zlat pokal, kraljevo darilo zmagovalcu v lanskih pokalnih tekmah. Publika je ta prizor burno aklamirala.

Olimpia : Ilirija 2 : 0 (0 : 0)

Pri nedeljski revanšni tekmi je Ilirija zopet zatajila in je morala poražena zapustiti igrišče v razmerju 2 : 0. Rezultat kaže zopet, da ilirijansko moštvo nikakor ni stalno v svoji formi, in da po lepi igri pri prvi tekmi drugi dan navadno popolnoma odpoje. To se je zgodilo tudi v nedeljo, da moramo takoj uvodoma omeniti, da je Ilirija nastopila v nekoliko slabših postavah, ker je bilo nekaj igralcev bleširanih od sobotne tekme. Tako je manjkal v nedeljo Lado in sta v drugi polovici morala radi blesure zapustiti igrišče tudi Dobret in Pogačar. Mesto Pogačarja je vstopil Pleš II. in mesto Lada je igral Pleš I. od Hermesa.

V prvem polčasu sta si bili moštvi precej enakovredni. Iliriji se je nudilo sicer precej lepših šans, ki pa sta jih oman in Dobret zastreljela par metrov pred golom. Ilirija je bila slabša nego v soboto, nasprotno pa je Olimpia pokazala dosti smotnejšo igro, vendar pa se ji v I. polčasu ni posrečilo doseči vodilnega gola.

V drugi polovici se je situacija bistveno izpremenila. Ilirija je popolnoma odpovedala in je bila Olimpia skoraj stalno v premoči. Najboljši igralci gostov so bili vratar, levi branilec in levo krilo. Od Ilirije so bili vsi razen Miklavčiča daleko pod svojo formo. Odreka sta zlasti Gabe in Kos. Miklavčič je ubranil par ostrih strelav in jako lepi formi, tako da je obvaroval Ilirijo pred večjim porazom. Oha gola sta bila popolnoma regularna. Malo pred koncem igre so se v napadu Ilirije izvršile še nekatere izpremembe, naker je Ilirija igrala še slabše. Igra je bila v splošnem slaba. Publike je bilo malo več nego v soboto. Tekmo je sodil g. Vodišek, ki pa je bil slab in pristranski.

Maribor : Rapid 2 : 1

Maribor, 6. julija.

Nedeljska pokalna tekma se je končala z zasluženjo zmago Maribora, ki se je s tem kvalificiral v finale z ljubljanskim Hermesom za pokal LNP. V 38. min. prve polovice je prodir desno krilo Vesnaver in dosegel prvi gol za Maribor. Šele koncem druge polovice je izenačil Rapid po levi sveri. Regularna tekma se je končala z 1 : 1.

V prvem polčasu sta predvodila obo moštvi interesantno enakovredno nizko igro, potem sta popustila. V podaljšku 2 x 15 pa je zmagala večja borbenost in vztrajnost Maribora. Gol je padel sicer iz upravičene enajstmetrovke, ki jo je streljal Vagner v 12. min. podaljška, toda uspeh je bil zaslužen.

Maribor je nastopil v spremenjeni postavi v krilski vrsti in obrambi, ki se je prav dobro obnesla. Obrambni trio je bil zanesljiv. Krilska vrsta je predvedla odlično defenzivno igro, le preveč je izgubljala kontakt z napadom ter ga ni zadostno podpirala. Vseled tega ni napad dosegel večjih uspehov.

Kompletni Rapid je kot celota predvedel smiselnejšo in uspešnejšo igro nego posamezniki. Siguren oslon moštva sta bila krilska vrsta in vratar, ki je obranil, da Rapid ni doživel večjega poraza. — Sodil je odlično g. Planinšek. Nova tribuna je prebila težko preizkušnjo od vročevrnega številnega občinstva. Ostale mariborske tekme: Maribor : Rapid 2 : 4 (rezerve), Maribor : Rapid 5 : 1 (II. naraščaj), Maribor : Rapid 2 : 4 (I. naraščaj).

Druge nedeljske nogometne tekme

SUBOTICA: Cricketer (Dunaj) : Bačka prvi dan 2 : 0, drugi dan 2 : 2.

DUNAJ: Rapid : Sportklub 2 : 2 (1 : 0), Slovan : Hertha 2 : 1 (1 : 0), Floridsdorfer AC : Rudolphshügel 1 : 0 (1 : 0).

INNSBRUCK: Innsbrucker Sp. V. : Donaustadter (Dunaj) 4 : 3 in 2 : 1.

PLZEN: Viktoria (Plzen) : DFC. (Praga) 2 : 0.

LODZ: Hakoah (Dunaj) : S. K. Lodz 3 : 0 (1 : 0).

STOCKHOLM: Avstrija : Švedska 4 : 2 (2 : 0). Švedska je postavila skoraj kompletno olimpijsko moštvo, ki je zasedlo v Parizu tretje mesto. Švedi so bili v polju boljše in prevladovali posebno v tehniki, tako da je bila zmaga Avstrijcev v prvi vrsti sreča, v drugi pa tudi zasluga. Izborna sta igrala avstrijski vratar Aigner in branilec Rainer. Tekmo je posetilo 14.000 gledalcev.

TURIN: F. C. Genova : F. C. Bologna 1 : 1. Tekma za državno prvenstvo, ki je ostala še kot četrti neodločena. Oba kluba sta igrala dosejati prvič 90 min. v Bologni, pozneje 90 min. v Genovi, nato 90 min. v Milanu in v nedeljo 120 min. v Turinu, torej skupaj 390 minut brez odločitve.

BARCELONA: F. C. Europa : National Club (Montevideo) 1 : 0 (1 : 0). Urugvajci so igrali kompletni.

„Akademski sportni klub Primorje“ v Ljubljani

V nedeljo se je vršil izredni občni zbor bivšega S. K. Primorje, na katerem se je sklenila fuzija z dosedanjim Laskom v »Akademski sportni klub Primorje« v Ljubljani. Obojestransko članstvo je pri tem izhajalo od misli, da ustvari s fuzijo in s hodo do kooperacije skupnih sil nov, svež in močan klub, ki bo pogajal svoje korenine predvsem v šolski mladini tako ljubljanskih nižjih kakor višjih učnih zavodov. S tem prirastom sil iz vrst bivšega Laska je Primorje ojačalo predvsem svojo nogometno sekcijo, o kateri se je nadejati, da bo odsele napredovala in da postane v slovenskem nogometnem sportu odločujoči činitelj. Pa tudi druge sekcije bodo s fuzijo pridobile in še učvrstile pozicije Primorja. S fuzijo dobi tudi ljubljanska univerza modernopremišljeno sportno igrišče, kar bo poglobilo zdravstvene in fiziokulturne razmere njene akademske mladine. Sporazum se je dosegel v največjem prijateljstvu in se je nadejati, da bo nov klub v kratkem v vseh sekcijah postal eden reprezentantov slovenskega sporta kvalitativno i kvantitativno.

Novi ASK Primorje si je večerj izbral sledeči upravni odbor:

Častno predsedništvo: ga. Milena dr. Zera janova, rektor univerze g. Hinterlechner, Avgust Praprotnik.

Predsednik: dr. J. Birska, I. podpredsednik geom. Černe, II. podpredsednik: dr. D. Košiča, I. tajnik: VI. Sakšida, II. tajnik: Post Mirko, I. blagajnik: L. Zajc, II. blagajnik: L. Slamič, gospodar: A. Bašin. Odborniki: dr. Zalokar, A. Ludvik, Kump Gvido, Gregorič, Savo Sancin.

Načelnik nogometne sekcije: N. Buljević, načelnik lahkootletске sekcije: D. Sancin, načelnik plavalne sekcije: Obereigner, načelnik kolesarske sekcije: Fr. Brumat, načelnik zimskosportne sekcije: prof. Jesenko, načelnik težkootletске sekcije: Fink, načelnica hazenske sekcije: Jančigaj Vika.

Revizijski odbor: predsednik: dr. Kidrič, odborniki: gg. Rajgelj in J. Košenina. Razsodišče: Predsednik: prof. dr. Pretnar, odborniki: dr. Bajič, dr. Lučvink, dr. Slodnjak, inž. Sajovic.

Med drugimi naglami bo ASK Primorje poizkušalo poglobiti sportno misel ter ji viliti moderno, duhovno vsebino. Radi tega se ne bo omejil na zunanji tehnični trening in na zunanje tehnične uspehe svojega članstva, marveč bo polagal kar največjo pažnjo notranji sportni izpopolnitvi v duhu modernega, angleškega in ameriškega sportnega pojmovanja.

S to pomembno fuzijo stopa ljubljanski in slovenski sport v pomajeni in poglobljeni obliki na plan in se je nadejati, da bo bistveno pripomogel k toli potrebni tehnični, kvalitativni in notranji, duhovni regeneraciji slovenske mladine.

Lahkootletski miting v Ljubljani

Izbirne moške lahkootletске tekme LLAP. za petdržavni lahkootletski miting na Dunaju.

V nedeljo se je nadaljeval izbirni lahkootletski miting, ki je kakor prvi dan, o katerem smo že poročali, izpadel jako klavarno za našo lahkootletico. Udeležba je bila zopet tako majhna, da je priporočati podsavezu, naj v bodoče ali opusti izbirne mitinge sploh, ali pa nominira startujoče atletе, ki so po pravilnikih obvezani da startajo. Rezultati so sledeči:

Škoki v višino (1 tekmovalček): Lukašek (S. K. Celje) 152 cm (11. junija t. l. je imenovani že preskočil 180 cm, kar je v primeru s tem skokom neverjetno). Stil skoka lep, a še nepopolen.

Met diska (5 tekmi): 1. Slamič H. (Prim.) 31,25, 2. Zabkar (S. K. Celje) 29,24, 3. Erman (Prim.) 27,73.

Tek 100 m (3 tekmi): 1. dr. Perpar (Prim.)

11,2 sek., 2. Weibl 3 m zadržaj, 3. Franko (Prim.) 5 m handicapa.

Met kopla (2 tekmi): 1. Jančigaj (Prim.) 36,66, 2. Franko 27,99.

Škok v dalj. (1 tekmi): Jančigaj 538 cm.

Tek 200 m (3 tekmi): 1. dr. Perpar 23,2 sek., 2. Weibl 6 m zadržaj, 3. Franko 20 m handicapa.

Tek 400 m (2 tekmi): 1. Franko (Prim.) 59 sek., 2. Arhar (Prim.).

Gostovanje čeških atletinj v Ljubljani

Češkoslovaške hazenske in atletinje, ki potujejo po Jugoslaviji, bodo tekmovaly v Ljubljani v soboto in nedeljo, 11. in 12. t. m. V soboto bo lahkootletski miting, na katerem bodo poleg čeških in jugoslovenskih atletinj nastopili tudi prvaki CSR. Vy. koupil, ter naša rekorderja dr. Perpar in Valtrič, ki bodo merili svoje moči v tekih na 100 in 200 m, tako da bosta ti točki senzacija za Jugoslavijo in tudi za Češkoslovaško.

V nedeljo se vrši nogometna tekma med dvema ljubljanskima kombiniranimi timoma, nato pa reprezentančna hazenska tekma Praga:Ljubljana. V pavzah se vršita staseta 4 x 60 m za dame in dvoboj med češkoslovaškim prvakom Vykoupilom in jugoslovenskim prvakom Valtričem v teku na 400 m.

Tekme se vrše obakrat na igrišču Ilirije in to ob vsakem vremenu.

Razvrstitev pokalnih tekem

Razvrstitev I. kola letošnjih tekem za kraljevi pokal je nastopna: Zagreb : Ljubljana v Ljubljani; Beograd : Osijek v Osijeku; Split : Sarajevo v Splitu; Subotica je v prvem kolu prosta.

t— Na naslov Bratovske skladnice. Po Trbovljah krožijo govorice, da namerava Bratovška skladnica namestiti v novi bolnici, ki jo bodo otvorili v jeseni, usmiljene sestre nune iz Ljubljane. Proti temu je najodločnejše delavstvo, ker ve, kako je bilo v stari bolnici, ko je bila še nova in so bile sestre tu in so bile razmere še vse drugačne kakor sedaj, ko se vse modernizira in ni več na površju klerikalni režim. Ker je torej delavstvo popolnoma zadovoljno z našim razvojem.

Hazena Praga : Beograd. Nedeljska hazenska tekma med reprezentančama Prage in Beograda je končala z zmago Prago s 9 : 6 (6 : 5).

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija v Ljubljani je priredil v nedeljo handicap dirko na progi Ljubljana-Tržič (40 km). Rezultati: 1. Podboj Ivan (10 min. predjuma) voznik 1:25:20, 2. Solar Josip (mal) voznik 1:16:29, 3. Prah Vilko (3 min. predjuma) 1:19:30, 4. Bar Vinko (3 min. predjuma) 1:19:45. Startalo je 12 dirkačev, 2 sta radi defektov med dirko odstopila.

Celjsko kolesarsko društvo je priredilo v nedeljo tekmo iz Celja do Frankolovega in nazaj. Prevoziti je trebalo skupno 27 kilometrov. Vožnja je prišla točno ob devatih dopoldne, je šla do cerkve v Frankolovem in potem nazaj do starta. Prvi je prišel na cilj Ferdo Stegu v 46:15. Zanimivo je, da je bil njegov mlajši brat zadnji med tekmeči, ki so se vrnili na start.

Službene objave LNP.

Z ozirom na dopis Städtischer Fussball-Verband, Gradec, z dne 25. VI.

Gospodarstvo

Paša in prezimovanje živine preko carinske meje

Prepisi za živino, ki se žene na pašo ali na prezimovanje v kraje čez carinsko mejo, so naslednji: Živinorejci, ki hočejo gnati živino čez carinsko mejo na pašo ali za prezimovanje, se morajo obrniti s prošnjo na najbližjo carinarnico. Prošnji je treba priložiti: a) dva podpisana enaka seznama živine, v katerih se morajo označiti vrsta in pasma živine, število glav, spol, starost, barva in eventualno brejost; b) izpričevalo živinozdravnika; c) jamstvo za izvozno carino.

V prošnji se mora točno navesti, kam se bo živina gnila. Jamstvo mora biti podpisano od dveh imovitih prebivalcev živinorejcev naše kraljevine. Poleg tega sprejemajo carinarnice tudi osebno jamstvo posestnika živine in vrednostne papirje po borznem kursu ter garanta v obliki domačih denarnih zavodov, pooblaščenih za izdavanje deviz, in slednjič še hranilnice knjižice teh zavodov.

Osebnostno jamstvo in jamstvo dveh imovitih živinorejcev mora biti potrjeno od občinskega oblastva z označbo, da imajo oni, ki jamčijo, v občini posestvo v vrednosti zneska, za katerega jamčijo. Na podlagi vloženih prošnje in priloge izvršijo carinarnice izvozno ekspedicijo na povratek po malem beležniku.

Posestniki dobijo v roke duplikat male priznanice, v kateri je navedeno število vložnega zapisnika in število živinozdravniškega izpričevala ter en seznam živine. Vse druge zadržijo carinarnice.

Prehod živine čez carinsko mejo se vrši pod nadzorstvom organov, ki čuvajo carinsko mejo. Če se vrši prehod živine pri carinarnici, potem vrši kontrola carinarnica sama.

Pri prehodu živine, ki se donusti na podlagi carinskih dokumentov, mora biti navzroč tudi živinozdravnik, če ni že prej izdal posestniku pismenega dovoljenja. Organi potrjujejo na priznanici prehod živine ter vrnejo priznanico spremljevalcu živine.

Nadaljni rok za povratek živine je do-

ločen na devet mesecev. Povratek živine se mora vršiti v rajonu carinarnice, pri kateri se je vršil prehod. Pri povratku živine odda spremljevalec kontrolnim organom priznanico in seznam živine kakor tudi izpričevalo živinozdravnika one države, kjer se je živina pasla. Ako je med tem časom kakšna žival preinila, mora biti to potrjeno od tuięga oblastva. Pri povratku mora biti pričujoč tudi naš živinozdravnik. Ako je vse to v redu, obmejni organi potrdijo na priznanici našeno stanje in vrnejo dokumente pristojni carinarnici, katere vrne garancijski omenju, ki jo je položil.

Ako se je živina za časa paše ali prezimovanja pomnožila, se mora to pri vrnitvi javiti kontrolnim organom. Prav tako se morajo priložiti tudi vsi živalski proizvodi. Kontrolni organi sestavijo na podlagi prijave spis prirastka in proizvoznega ter ga pošljejo carinarnici. Kot prirastek živine se smatrajo, teleta, kozliči, lagneti in žrebeta. Vse to je prosto carine samo če je bilo v svoječasno vložnem seznamu omenjeno, da so živali breje. Toda to se ne nanaša na kozliče in lagneti, kajti za drobno se zahteva da se brejost navede v seznamu. Če je živali mogoče to ugotoviti pri samem pogledu na žival v vsakem primeru mora prirastek priti skupaj z drugo živino in mora tudi odovarjati število glav ženskega spola.

Za prost uvoz živalskih proizvodov je določena gotova množina za vrsto živali in za vrsto proizvoda. Ta se lahko uvaža tudi med časom, ko se nahaja živina še na paši ali na prezimovanju.

Evidenco o uvozu teh proizvodov vodi carinarnica. Ako se ne nahaja v kraju, kjer se živina prežene, niti carinarnica niti finančna kontrola, tedaj mora stranica organom, ki nadzorujejo prehod, plačati dnevno in nočne stroške. Vsakdo, ki spremlja živino na pašo mora imeti dovoljenje za prehod čez mejo.

Za živinoce obmejnih držav, ki ženejo svojo živino na pašo čez mejo v našo državo, veljajo te določbe le tedaj, če tuja država ne stavi našim živinorejcem še posebnih zahtev.

Živinorejci, ki se želijo pridružiti garancijski za-

prehod svoje živine še pred objavljenjem tega predpisa, jih sedaj lahko zamejajo z zgoraj navedenimi (C Br. 29398 od 20. junija 1925).

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (6. julija.) Pšenica: baška, nova, 5 vagonov 307.50; baška, nova, za avgust, 25 vagonov 310; za avgust - september, 30 vagonov 310; za september - oktober, 10 vagonov 315. Turšica: baška, 5 vagonov 175. Moka: 2, 1 vagon 520. Tendence nespremenjena.

== Za stabilizacijo dinarja. Beograjski "Privredni Pregled" doznava, da je finančno ministrstvo sklenilo doseči stabilizacijo dinarja na 9 švicarskih santimov. Kako bo to mogoče doseči, je nedvomno problematično.

== Popuščanje indeksa cen na debelo v Jugoslaviji. Indeksna številka cen na debelo, ki jo izračunava "Privredni Pregled", beleži za junij oslabljenje na 1842 (v maju 1933). Totalni indeks je torej padel za 112 točk, odnosno za 6 odst. Padec zaznamuje vse skupine razen živine, ki se je podražila.

== Vinska razstava v Šibeniku. V Šibeniku se vrši od 26. julija do 26. avgusta 1925. vinska razstava, kot del Jadranske razstave v Splitu.

== Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. julija t. l. pri oledenju za mornarico v Zemunu glede dobave 20.000 kg pralnega mila. — Dne 27. julija t. l. pri direktni državnih železnice v Sarajevu glede dobave stekla. — Dne 30. julija t. l. pri smodnišnici v Kamniku glede dobave dvanaest hrastovih čebrov: pri direktni državnih železnice v Zagrebu glede dobave raznega stekla; pri direktni državnih železnice v Sarajevu glede dobave barv ter glede dobave raznega drobnega materiala (špaga, usnja, sukanca, vrvi, cev itd.) pri direktni državnih železnice v Subotici glede dobave papirja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

== Povečanje pasivnosti poljske trgovske bilance. Po statističnih podatkih pasiv-

nost poljske trgovske bilance izza februara t. l. stalno narašča. V aprilu je Poljska uvozila za 182.73 milijonov zlatov blaga, a izvozila le za 89.60 milijona zlatov. Pasivnost znaša torej v tem mesecu 93.13 milijona zlatov napram 69.68 milijona v marcu, 48.07 milijona v februarju in 65.10 milijona zlatov v januarju.

Borze

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupniški zaključki). Vrednote: 7% posojilo 63-0, Volna škoda 235-0, Celjska posojilnica (220). Ljubljanska kreditna 225-265, Merkantilna 101-105, Praštediona 800-806, Slavenska 68-0, Kreditni zavod 175-185, Strojne 0-134, Večve 100-110, Stavbna družba 265-280, 4 1/2% zastavni listi Kranjske dež. banke 20-0, 4 1/2% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 20-0. — Blago: les: zaboji za slive 22 1/2, fco nakl. postaja Slov. 0-5.50; zaboji za slive 25, fco nakl. postaja Slov. 0-11; zaboji za slive 30, fco nakl. postaja Slov. 0-11; zaboji za slive 33, fco nakladalna postaja Slov. 0-11.50; ogelje bukova, fco meja 0-96 bukova drva, 1 m dolžine lanske sečnja, fco Skopje 75 vagonov (30); poljski pridelki: pšenica Hardwinter II., fco Postojna trans. 0-410, turščica sremska, fco nakl. postaja 0-180; oves la, stari, fco Ljubljana 325-0, novi par. Ljubljana 250-0. Eksektivna prodaja: 200 delnic Ljubljanske kreditne 235-260 (235).

ZAGREB. V cefektilih je tendenca nespremenjena. Promet vobče majhen, tečaj brez znatnejših sprememb. Od državnih papirjev se je trgovala Volna škoda per kasa po 240-243. Za ultimo t. m. se je iskala po 242, dočim blaga ni bilo po 246. 7% posojilo se je trgovalo po 65. — Dinar je zljutaj beležil v Curliu 8.975. V Zagrebu se je poslovalo po pariteti in so tečaj deviz nekoliko poskočili. Italija se je začela trgovati po 208 in je zaradi močnega povpraševanja poskočila na 218. Intervencije ni bilo. Skupni promet je znašal 8.5 milijona Din. Notirale so devize: Amsterdam 2310-2340, Dunaj 802.5-814.5, Berlin 1362.5-1377.5, Italija izplačilo 217-220, London izplačilo 277-280, New York 66.58-57.64, Pariz 275.5-281.5, Praga 169.45-171.85, Svica 112.5-1122.5; valute: dolar 56.1-56.9, šilingi 809-821; efekti: bančni: Trgo 8-9, Hrvatska 30-35, Eskomptna 103-103.5, Poljodjelska 16-17,

Kreditna Zagreb 104-105, Hipo 56-57, Jug 98-100, Ljubljanska kreditna 235-255, Obrtna 60-62, Praštediona 800-805, Slavenska 69-70, Srpska 130-131, Narodna 3400-3500; industrijski: Eksploatacija 28-29, Dubrovačka 530-540, Sečerana 470-475, Slavonija 39.5-40.5, Trbovlje 320-325, Vagon Osijek 90-95, Večve 100-0; državni: 7% posojilo 65, agrarne 35-0, Volna škoda 240-244.

BEOGRAD. Danes so bile vse devize na nivoju od petka razen Italije, ki je močno poskočila, in Newyorke, ki istotako beleži majhen skok. Promet je bil minimalen zbog velike rezerviranosti kupcev. Narodna banka je intervenirala z manjšimi količinami. Proti zaključku borze položaj nespremenjen. Notirale so devize: Dunaj 809-810, Berlin 1364-1369, Italija 216-217, London 278.5-278.75, New York 57.3-57.35, Pariz 275-277, Praga 169.5-170, Svica 1113-1115.

CURII. Beograd 9, New York 515.60, London 25.055, Pariz 24.60, Milan 19.25, Praga 15.275, Budimpešta 0.007250, Bukarešta 2.375, Sofija 3.725, Dunaj 72.55.

TRST. Efekti: obligacije Julijske Kraljevine 68.50, Zivnostenska 315, Assicurazioni Generali 14160, Rionione Adriatica A 4430, Rionione Adriatica B 4430, Cosulich 354, Dalmacija 349, Libera 556, Lloyd 5750, Ozeana 188, Triplicovich 475, Dalmacija cement 635, Split cement 482, Krka 410; devize: Beograd 46.50 - 47, Dunaj 385 - 395, Praga 70 - 80, London 128.25 - 129, New York 26.35 - 26.55, Curli 515 - 530; valute: dinarji 46 - 46.75, 20 zlatih frankov 109 - 112, zlati lira 547.48. — Popoldne je v prostem prometu funt šterling nenadoma zopet narasel na 131 - 131.50. Za jutri pričakujejo nadaljnega porasta.

DUNAJ. Beograd 12.345 - 12.385, Berlin 168.75 - 169.35, Budimpešta 99.58-99.98, Bukarešta 3.2525 - 3.2725, London 34.48 do 34.58, Milan 26.64 - 26.76, New York 709.35 - 711.85, Pariz 33.72 - 33.88, Praga 21.025 - 21.105, Varšava 135.75-136.25, Sofija 5.02 - 5.16, Curli 137.65 - 138.15; dinarji 12.32 - 12.38.

BERLIN Beograd 7.29, Dunaj 59.057, Milan 15.71, Curli 81.38.

LONDON. (Ob 11.15). Beograd 279, Italija 130, New York 486.125, Svica 25.05.

Izdajatelj in lastnik: Konzorcij "Jutra"
Odgovorni urednik: Andrej Razem
Tisk "Narodne tiskarne" v Ljubljani

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obiri

Šivilja
se priporočajo cenj. danam za izdelavo oblek od 30 Din naprej. — Vattova ul. 1, Kolonija, Maribor. 15042

Klavirska delavnica in zaloga.
Poseben oddelek za popravila klavirjev in harmonijev, v katerem se točno in poceni izvajajo. Ugaševanje in popravila za Glasbeno Matico in Konservatorij, se izvršujejo od mojih vrstak. Istevalno klavirjev Warbnek, Hilsjeva ulica 5. 15048

Službe (dobe)
Čevljarški pomočnik se takoj sprejme na Pralah (pri mostu) pri g. A. Brajerju. 15019

Prodajaljo
tlačno primerne kavelje, se sprejme za vodstvo podružnic. Ponudbe na upr. "Jutra" pod znanko "Podružnica 7992". 15064

Učenc
politeni staršev, s primerne šolske izobrazbo, se sprejme ob astni oskrbi v manufakturno trgovino v Ljubljani. — Ponudbe pod "Jutra" 12. 15096

Železninar
perfekten v slov. in nemški korrespondenci, se takoj sprejme. Ponudbe pod "Jutra". 15027

Pekovskega vajenca
ti dobre hiše, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji, z vso oskrbo, Matija Senar, pek, mojster, Staniša Radenci. 15014

Brivski pomočnik
politen, se sprejme na upravo "Jutra" pod šifro "Brivce 7672". 15018

Učenc
s potrebno šolsko izobrazbo, za špičersko trgovino v Ljubljani, se sprejme takoj. Naslov pove uprava "Jutra". 15084

Mizarski pomočnik
kateri bi se imeli parketarstva in vajence, se sprejme. Ferdo Primožič, mizar in parketar, Trnovski pristan 4. 15080

Zastopnika
za Slovenijo, 1886 volja trivka tehnične stroke. — Dobro vpeljani, marljivi in posni gospodje, lahko tudi mladi, naj se po možnosti osebno predstavi 9. julija med 9. in 10. uro zavrnatstvu veleposla. 15090

Vdova
stara 32 let, vestna in zmogla vsa gospodarska dela, perfektna šivilja in izvrstna kuharica, želi prenesti službo gospodinjice k starejšemu gospodu ali majhni obitelji. Naslov v upravi "Jutra". 15097

Pisarniška moč
s trgovsko prakso, večja slovenskega, rbrhovarstva in nemškega jezika, želi mesto takoj. Gro tudi v Srbijo ali Bosno. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod znanko "Marljivi 801". 15098

Absolventinja
abiturientkega telesa, korrespondentinja v slov., nemškem in ital. jeziku, knjigovodkinja, išče primerne zaposlovanje v večnem mestu. — Cenjene ponudbe pod znanko "Zanesljivi 7681". 15098

Damsko kolo
solidno, se proda za 1800 Din. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znanko "Damsko kolo". 15099

Visokošolec
sprejme se za politen inštruktor iz matematike, fizike, slovenščine in ev. iz drugih predmetov. Honorar po dogovoru. — Tudi hrana ali stanovanje. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "inštruktor 7767". 15077

Majhna družina
išče primerno stanovanje. Plača po dogovoru. Naslov v upravi "Jutra". 15045

Iščem stanovanje
1-2 sobi s kuhinjo. Ponudbe pod "Jutra" 7550. 15000

500 Din naprave
da boljši gospod omenju, kateri mu preskrbi v sredi mesta 2 pralni sobi ali 1 s kuhinjo ali kabineto, s vodo in elektriko ugodnostmi, s razgledom na ulico, posebnim vzhodom, in priliko ali t. nadstropju. — Ponudbe pod šifro "Plam 7774". 15000

Učenc
zdravega, iz poštene hiše in z zadostno šolsko izobrazbo sprejemem v trgovino z mešanim blagom Janko Končar, Litija. 36974

Kontoristinja
starejša moč, z večletno prakso, verzirana v vseh pisarniških poslih, spretna stenografinja in strojepisica se takoj sprejme v večje trgovsko podjetje in Ljubljani. Prednost imajo one, ki obvladajo tudi srbo-hrvaščino. Ponudbe na upr. "Jutra" pod "Pridnost". 3712-a

Seizijske tečaje
za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Seizijske tečaje
seizijske tečaje za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Seizijske tečaje
seizijske tečaje za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Mesarskega vajenca

15-16 let starega, 1886 Ludvik Dumaar, mesar na Rakovo — kamor se naj pošljejo ponudbe 15068

Oskrbnik
skrbem, poročem, se sprejme na manjšo posestvo. — Stanovanje takoj na razpolago, ostalo po dogovoru. Jas. Uršič, zas. uradnik, Cret, p. Store. 15076

Postrežnica
se išče takoj, za ves dan. Naslov je pustiti v upravi "Jutra" pod "T. N. 7748". 15032

Služkinja
poštena — za luhanje in opravljanje hišnih del, se sprejme takoj pri učiteljski družini s štetiim otrokom in prijaznem krajem na dešeli. Ponudbe pod znanko "B. 36" na upravo "Jutra". 15036

Kontoristinjo
samostojno moč, sprejme Ivan Lapajne, tov. kem. izdelkov, Novi Vodmat. 15074

Išče se za takoj
gospod, ki razpolaga s pisalnim strojem, da bi vsak dan po eno uro odpravljajo mojo korrespondenco. Drugo po dogovoru. Ponudbe na upr. "Jutra" pod šifro "Korrespondenca 7753". 15046

Plačilna natakarija
starejša, zmogla polieti haveljo, se sprejme v gostilni "Leon" v Kolodvorski ulici 29. 15081

Učenc
se sprejme v manufakturno trgovino Franjo Majer v Mariboru. 15049

Deklico
pridno in pošteno, se sprejme kot usenke v boljšo trgovino s meš. blagom na dešeli. Naslov pove uprava "Jutra". 15074

Prodajalja
trgovsko naobrazena, srednje starosti, dobra moč, zmogla zastopati šela, želi mesta v kakem trgu ali blizu železnice. — Cenjene ponudbe pod znanko "Zanesljivi 7762". 15077

Gozdar
in zapr. lovski čuvaj, srednje starosti, samki, pošten in tizen, z večletno prakso, vaju tudi vseh manipulacij vešč. nemškega in italijanskega jezika, želi mesta takoj. Gro tudi v Srbijo ali Bosno. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod znanko "Marljivi 801". 15098

Smrekovo lubje
(črešni) mletio in v kosih, več vagonov napreda). — Ponudbe za navedbo cene je poslati na upr. "Jutra" pod šifro "Zdravo blago". 15048

Omara za led
(Eleksten) in več sobne opreme napreda). Ogled na mlekarni ceta št. 130. Kolodvorska ceta št. 130. 15071

Damsko kolo
solidno, se proda za 1800 Din. Ponudbe na upravo "Jutra" pod znanko "Damsko kolo". 15099

Visokošolec
sprejme se za politen inštruktor iz matematike, fizike, slovenščine in ev. iz drugih predmetov. Honorar po dogovoru. — Tudi hrana ali stanovanje. — Ponudbe na upravo "Jutra" pod "inštruktor 7767". 15077

Majhna družina
išče primerno stanovanje. Plača po dogovoru. Naslov v upravi "Jutra". 15045

Iščem stanovanje
1-2 sobi s kuhinjo. Ponudbe pod "Jutra" 7550. 15000

500 Din naprave
da boljši gospod omenju, kateri mu preskrbi v sredi mesta 2 pralni sobi ali 1 s kuhinjo ali kabineto, s vodo in elektriko ugodnostmi, s razgledom na ulico, posebnim vzhodom, in priliko ali t. nadstropju. — Ponudbe pod šifro "Plam 7774". 15000

Učenc
zdravega, iz poštene hiše in z zadostno šolsko izobrazbo sprejemem v trgovino z mešanim blagom Janko Končar, Litija. 36974

Kontoristinja
starejša moč, z večletno prakso, verzirana v vseh pisarniških poslih, spretna stenografinja in strojepisica se takoj sprejme v večje trgovsko podjetje in Ljubljani. Prednost imajo one, ki obvladajo tudi srbo-hrvaščino. Ponudbe na upr. "Jutra" pod "Pridnost". 3712-a

Seizijske tečaje
za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Seizijske tečaje
za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Seizijske tečaje
za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Seizijske tečaje
za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Seizijske tečaje
za one dame, katere se radi pomanjkanja časa ne morejo udeleževati rednih seizijskih tečajev, otvorim dan 10. t. m. Pri teh tečajih se lahko plačuje po enarar dnevno, da se nudi obisk tudi manj premošnih. — Kone, vni zavod za izdelovanje damskih klobukov. A. Virod - Mozetič v Ljubljani, Pred škofiji št. 11. nadst. 15024

Blagajničarka

ki bi pomagala tudi v trgovini, išče mesta. Naslov v upravi "Jutra". 15094

Deklica
ki opravlja vsa dela in zna tudi kuhati, išče mesta pri majhni družini. Naslov v upravi "Jutra". 15090

Sluščičar
mlad, želi prenesti dosežanih mešč. Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "St. 1053/7725". 15098

Gospodična
večja vsa življnja, vsa živa in likanja, 1886 službe pri boljši družini izven Ljubljane. Gro tudi ki 1-2 otrokoma. Cenjene ponudbe na upr. "Jutra" pod znanko "Pridna in poštena 7777". 15092

Kočijaž
25 let star, z večletno prakso, samki, pošten, zanesljiv in tizen, 1886 primerne mesta. Naslov v upravi "Jutra" v Mariboru pod šifro "Zanesljivi". 15038

Boljša dekle
pošteno, ki zna šivati in je vajeno tudi drugega gospodinjstva, išče službo pri boljši majhni družini ali v gostilni — najraje na dešeli. Naslov pove upr. "Jutra". 15078

Državna uradnica
išče v vrsto solboljanja gromotnega stanja, službe za poplidske ure. Ponudbe pod "Uradnica" na poštnico "Jutra" v Mariboru. 15081

